

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

2020.

Jóváhagyta:

.....

fenntartó

.....

igazgató

Jászapáti. 2020. június 23.

Tartalom

BEVEZETŐ	4
A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK...	4
AZ ALAPÍTÓ ÉS A FENNTARTÓ ADATAI:.....	4
AZ INTÉZMÉNY ADATAI:	4
AZ ISKOLÁNKRÓL	5
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	5
AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	7
AZ INTÉZMÉNYI NEVELŐ- OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI.....	7
AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉLJA	8
AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI	9
AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	10
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS PROGRAMJA	11
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI	11
EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	14
AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	15
KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	17
– <i>Tanórai foglalkozások</i>	18
– <i>Nem hagyományos tanórai és tanórán kívüli komplex foglalkozások</i>	21
A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	22
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK	24
AZ EGYSÉGES ALAPOKRA ÉPÜLŐ DIFFERENCIÁLÁS.....	24
A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	27
AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	30
AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	30
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	31
A TANULÁSI KUDARCNAL KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM.....	31
SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK.....	32
A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK:	32
A HÁTRÁNYOS ÉS A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK .	34
A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK, A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	34
GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	36
AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	36
A SZÜLŐ, A TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	36
AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	38
<i>Az iskola közösségeinek együttműködése</i>	38
A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA MEGSZERVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI	41
A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	44
AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI	46
A TANULÓK FELVÉTELÉNEK SZABÁLYAI.....	46
A FELVÉTEL FELTÉTELEI.....	46
FELVÉTEL AZ ELSŐ OSZTÁLYBA.....	47
HELYI TANTERV	48
AZ ISKOLA TANTÁRGYI STRUKTÚRÁJA.....	48
AZ ISKOLA TANTÁRGYI RENDSZERE, ÓRATERVE	50
A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)	50
TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK	51
<i>Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1-4. évfolyamon</i>	51
PEDAGÓGIAI PROGRAM	
JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA	

<i>A szabadon tervezhető órakeret óráit elosztottuk az adott évfolyamon tanítandó néhány tantárgy között, ezzel megemelve a magyar nyelv és irodalom, matematika és környezetismeret tantárgyak minimális heti óraszámát.</i>	51
ALKALMAZANDÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	115
AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	115
AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI.....	118
A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI	121
JUTALMAZÁSOK.....	123
<i>AZ OTTHONI (NAPKÖZIS) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI .....</i>	<i>124</i>
A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSULÁSA	125
A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	128
<i>A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....</i>	<i>128</i>
KOMPLEX ALAPPROGRAM	132
CÉLOK, ALAPELVEK	132
FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK	133
A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSságAI:	136
A KOMPLEX ALAPPROGRAM ALPROGRAMJAI:.....	136
KOMPLEX ÓRA	139
RÁHANGOLÓDÁS	140
EGYÉB SAJÁTOSságOK	140

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”

(Péld 22,6)

BEVEZETŐ

A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptantervről

A 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről

Egyházi törvénykönyv (Codex Iuris Canonici)

A Gyermek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. módosítása a 2002. évi IX. tv. Kt. Vhr.: 20/1997. (II.13.) Korm. rendelet a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról

A 243/2003. (12.17.) Kerettantervi kormányrendelet

7/2014. (I. 17.) Kormányrendelet

A Kormány 5/2020. (I.31.) kormányrendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról

Az iskola működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat.

Az alapító és a fenntartó adatai:

A fenntartó neve: Egri Főegyházmegye

Képviseli: Dr. Ternyák Csaba érsek

Az intézmény működési formája: társadalmi szervezet

Nyilvántartásba vétel formája: Nyilvántartásba vételi határozat

Nyilvántartásba vétel azonosítója: XI.-B-10/00229-2/2012.

Székhely és értesítési cím: 5130 Jászapáti, Damjanich út 2.

Az intézmény adatai:

Az intézmény neve: Jászapáti Szent Imre Katolikus Általános Iskola

Az intézmény típusa: Általános Iskola

Az intézmény székhelye: 5130 Jászapáti, Damjanich út 2.

Az alapító okirat dátuma: 2012. május 30.

A közoktatási tevékenység megkezdésének ideje: 2017. május 2. (88/KG-1/2017.05.02.)

Az iskola OM azonosítója: 201 684

Az Egri Főegyházmegye és Jászapáti város Önkormányzata közötti Együttműködési megállapodás kelte: 2012. május 29.

A megbízó neve: Jászapáti Város Önkormányzata

Címe: 5130 Jászapáti Dr. Szlovencsák Imre út 2.

A megbízott neve: Egri Főegyházmegye

Címe: 3300 Eger, Kossuth Lajos út 4..

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Az engedélyezett évfolyamok száma: 1-8. évfolyam
Engedélyezett létszám: 250 fő

Az iskolánkról

A Jászapáti Szent Imre Katolikus Általános Iskola 2012 őszén kezdte meg működését. Iskolánk nemcsak a helyi és környező falvak oktatási feladatait kívánja ellátni, hanem a település kulturális életének alappillérvé szeretne válni. A gyermekek erkölcsi nevelésének középpontjában a katolikus keresztény értékrend áll. Munkánk során arra törekszünk, hogy a gyerekek személyiségfejlesztését szolgáló, emberi esélyegyenlőségen alapuló képzési rendszert dolgozzunk ki, és folyamatosan fejlesszük azt. Ebben egyaránt helyet kapjon a tehetséggondozás és a felzárkóztatás.

Nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle vallású és világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.

Iskolánk fenntartója az Egri Főegyházmegye. A fenntartónk által kiadott alapító okirat szerint alapfeladatunk gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik.

Hitbéli életünk megerősítésében nagyon sokat segít az a szoros kapcsolat, amely a Jászapáti Római Katolikus Plébánia és az iskola között kialakult.

A közös rendezvények – egyházi ünnepek, családi délutánok, kirándulások, zárandoklatok – nemcsak az iskola diákjait, tanárait, hanem azok családjait is egy közösséggé formálták.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

- Mai világunkban kiemelten nagy jelentősége van az iskolai nevelésnek, és különösen így van ez a világnézetileg elkötelezett oktatási intézmény keretein belül.
- Nevelési elveink a kétezer éves keresztény értékrendre épülnek, amely minden területen eligazítást ad számunkra.
- Iskolánk azzal válik kereszténnyé, hogy - bár más-más fokon - az iskolai közösség tagjainak többsége osztozik a keresztény világszemléletben, s ezt ki is jelenti. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.
- Iskolánkat is, mint minden más iskolát, arra a célra rendelték, hogy kritikusan és módszeresen átadja az általános műveltséget, felkészítsen és ezáltal az emberi személy teljes kiforrásán munkálkodjék. Ezt a célt a keresztény világszemlélet szerint igyekszik elérni, ezáltal kapja meg "az emberi kultúra a maga előkelő helyét" az ember küldetésében.
- Tevékenységünket annak tudatában végezzük, hogy a pedagógus elsősorban saját személyiségével, példájával nevel. Minden körülmények között keresztény pedagógushoz méltóan kell dolgoznunk, élnünk.
- Az embert, gyermeket nem a tudás mennyisége, képességei szerint értékeljük, hanem valljuk, hogy az ember Isten egyszeri és megismételhetetlen teremtménye, ezért az

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

iskolába való felvételnél nem csak a tudásszintet vesszük figyelembe, hanem hogy a szülő és diák elfogadja céljainkat és nevelési elveinket.

- Természetesen elsőbbséget élvez a vallásos családból érkező gyermek.
- Általános tantervvel működő, gyermek- és emberközpontú nevelőiskolának valljuk magunkat, ahol az emberi értékek minél teljesebb kibontakoztatása a cél.
- Intézményünk nyitott: - a más településeken élők számára, ezáltal biztosítva számukra is, hogy keresztény szellemiségű iskolában tanulhassanak - a nem vallásos családok gyermekei számára is, ha a szülők és gyermekük tiszteletben tartják a keresztény értékrendet, az iskola pedagógiai programját, és nem tesznek az ellen, nem hangoztatnak azzal ellentétes nézeteket.
- A társadalmi és tanulási tapasztalatok széles körét biztosítjuk tanulóink számára, figyelembe véve életkori sajátosságaikat, képességeiket és igényeiket. Egymás személyiségét tiszteletben tartva, szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk. Eközben fontosnak tartjuk az iskolai életünk és munkánk minden területén a folyamatos fejlődést, ezért szakmai igényesség jellemzi munkánkat.
- Mindezt pedig úgy igyekszünk végezni, hogy a tanítványaink között tett szolgálatunk nyomán Isten nevére dicsőség, a ránk bízottakra és családjaikra pedig áldás szálljon.

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

Az intézményi nevelő- oktató munka pedagógiai alapelvei

Katolikus iskoláink nevelésének alapja és középpontja maga Krisztus.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a középszerűségeken, ne fájódnak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.)

Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az **alapelveket**, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus iskolánk egész pedagógiai működésében.

- A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”¹
- A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szoktatásnak kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosán megtérül.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.
- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.
- Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességgel tétel fel.
- Az életkori sajátosságok szem előtt tartása.
- A fokozatosság eleve.

---

¹ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 78. oldal

- Saját, egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása; az ismeretek előhívásának gyorsítása.
- Sikerélmény biztosítása.
- Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása/gyakorlása.
- A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete/gyakorlása.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

- A diákokat segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- A tanuló teljes személyiségének fejlesztése, elsősorban szilárd jellemének kialakítása, a humánus kiteljesítése. Tudjanak értéket alkotni, rangsorolni, az emberhez, a természethez humanista módon viszonyulni.
- Az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontossága.
- A reális önismeret, önértékelés kialakítása.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapképességeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- A közösségi értékek védelme, a mindennapi emberi együttélést biztosító normák tudatosítása, s az ehhez elengedhetetlen tulajdonságok - a megbízhatóság, a kiszámíthatóság, a minőségért érzett felelősség - kialakítása.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.
- Kellő ismeretekhez juttatni a tanulókat a politikai demokrácia intézményeiről, hogy képesek legyenek állampolgári jogaik és kötelességeik gyakorlására; s az ehhez szükséges kommunikációs készség és a különbözőképpen gondolkodó emberekkel való együttműködés képességének kialakítása.
- A társadalmi változásokhoz kreatív alkalmazkodás, a mások érdekeinek számbavételével okos, megfontolt érdekérvényesítés képességének kialakítása.
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat).
- A lakóhelyünk, iskolánk megismeréséhez, megbecsüléséhez, hagyományainak őrzéséhez szükséges ismeretek elsajátíttatása, tevékenységek gyakoroltatása.
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele.
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása.
- A célok elérésével valósulhat meg, hogy az általános iskolát végzett tanuló megfeleljen a vele szemben támasztott követelményeinknek

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”²

Ezért iskolánk feladata:

- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság, stb.
- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- Mutassa fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világnézet kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szocio-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Elemezzük feladat ellátási helyünk erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit az iskola, mint szervezet működésének szempontjából.

---

² A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 45. oldal

– ***A szülőkkel szembeni elvárások***

- Tudja a szülő a gyermeke nevelésével kapcsolatos kötelességeit és tudatosan teljesítse azokat.
- Vállalja és közvetítse az iskola értékrendszerét.
- Mindenekelőtt saját gyermekének szeretetteljes, következetes nevelésével járuljon hozzá az intézmény céljainak megvalósításához.
- Éljen a család és iskola kapcsolattartásának lehetőségeivel.
- Vegyen részt az iskola rendezvényein, különösen, ha abban gyermeke konkrét feladattal/szereppel érdekelt.
- Rendszeres ellenőrzéssel hasson oda, hogy gyermeke vállalt feladatait kitartóan végezze.

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

- Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.
- Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

A nevelő-oktató munka különböző színterein az alábbiak szerint:

- tanítási órán:
  - az ismeretanyag feldolgozásához rendelkezésre álló tantárgyspecifikus tanulói, tanári segédletek, grafikai taneszközök, auditív, vizuális, audiovizuális információhordozók tanulókísérleti eszközök, tanári demonstrációs eszközök, oktatástechnikai taneszközök
  - szülői engedéllyel a tanulók saját (nyomtatott, transzparens, hanganyag stb.) eszköztára
  - fentiekkel az aktív és önálló, egyben racionális tanulás segítése
- tanítási órán kívül:
  - valamennyi, a tanítási órákra rendelkezésre álló eszköz használata a tanórán kívüli foglalkozásokon is a nevelők illetve a tanulók rendelkezésére áll
  - a tanórán kívüli foglalkozásokon - pl. szakkör – készített eszközök felhasználhatók egyéb tanórán kívüli programokon pl. kiállítás, bemutatás, ajándékozás
- iskolán kívül:
  - a nevelő-oktató munkánkkal megvalósítandó célok, feladatok elérésében jelentős szerepet kapnak az iskolán kívüli eszközök/tevékenységek is: kirándulások, tárlatlátogatások, hangversenyek, szereplések különböző ünnepi alkalmakkor, táborozások, sportegyesületi tagság, zeneiskola stb.
- a tárgyi eszközökön túl valamennyi szintéren alkalmazandó pedagógiai eszközök:
  - a gyermek érdekeinek tudatosítása
  - a meggyőzés
  - a rábeszélés
  - differenciált feladatok a tanuló számára
  - változatos tevékenységi formák biztosítása
  - különböző tanulási technikák elsajátíttatása

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-
oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött
szerepük alapján csoportosítsuk.

Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképzés, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, stb.).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés, dorgálás, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás).

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS PROGRAMJA

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetésstudat kialakulása: **„Ti vagytok a világ világossága.” (Mt 5,14)**

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a **személyiségfejlesztéssel kapcsolatos** teendőinket:

- Jó példamutatás - a nevelőtestület jellemzője legyen a rend, fegyelem, kiegyensúlyozottság.
- Továbbépíthető ismeretanyag közvetítése, ehhez a szükséges átképzésben, továbbképzésben való részvétel.
- Gondos tervezőmunka, célravezető módszerek, eszközök meghatározása (tanmenet), a differenciált képességfejlesztés biztosítása.

- Az általános iskolai képzés egész időtartama alatt az értő olvasás, a nyelvi-kommunikációs képességek, a testkultúra hatékony fejlesztése.
- A követelések dinamikájának biztosítása.
- A követelmények indokoltságának meggyőződéssé fejlesztése.
- Érzelmek keltésével a kialakított normák belátásáig eljuttatni a tanulókat.
- A diákönkormányzat szerepének erősítése a tanulói önállóság, a felelősségteljes cselekvés gyakoroltatása érdekében.
- Lehetőség biztosítása "szereplésre, bemutatkozásra" versenyek, vetélkedők szervezésével.
- A szülőkkal való együttműködés erősítése.

A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét.
- A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.
- A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése.
- A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.
- A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.

A tanulók akarati nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése.
- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése területén elvégzendő feladatok:

- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése.

- A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.
- A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése.
- Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt.
- Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása.
- A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése területén elvégzendő feladatok:

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése.
- Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesztik, edzik akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés.
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük.
- Józan, megfontolt ítélőképesség.
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség.
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében.
- A szelídség, az alázat, a türelem.
- Alaposság kialakítása.
- A mértékletesség.
- A bűnbánatra való készség.
- A belső csendre, elmélyülésre való igény.
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz.
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Részvétel az egyházi programokban.
- Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.
- Általában értéket védő, humánus magatartás, felelősségvállalás.
- Tisztelet tanúsítása a szülők, nagyszülők iránt, családi hagyományok ápolása, az önzés leküzdése.
- Kulturáltság a viselkedésben, a kommunikációban, udvariasság, segítőkészség, a durvaság elutasítása felnőtt jelenléte nélkül is. Törekvés a megismerésre, igény az önművelésre, fogékonyság az esztétikum iránt. A mindennapi munka szorgalmas, rendszeres, kötelességtudattal történő elvégzése.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Alapelve, célja

- Segítse a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést a tanulók számára.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
  - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
  - testnevelés órák;
  - játékos,
  - egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
  - az iskolai sportkör foglalkozásai;
  - tömegsport foglalkozások;
  - úszásoktatás;
- a helyi tantervben szereplő biológia és egészségtan, környezetismeret, technika, életvitel, tantárgyak tananyagai osztályfőnöki óra,
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással kapcsolatos foglalkozás szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
  - szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt; túra);
  - terítési verseny az egészséges táplálkozás keretében
  - játékos sportvetélkedő a szülők bevonásával;
  - iskolai kirándulások, zarándoklatok.
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
  - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
  - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulónak évenként legalább egyszer fogászati, és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: Jászapáti Család- és Gyermejköléti Központ Család- és Gyermejköléti Szolgálat, Jász_nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Jászapáti Tagintézménye, Sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, lehetőség szerint a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó délután szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

Teendő baleset, vagy sérülés esetén:

1. Az ügyeletes, vagy napközis tanár értesítése
2. Elsősegélynyújtásért felelős tanár értesítése (Hiányzásának esetén az igazgató értesítése)
3. A sérült ideiglenes ellátása
4. Súlyosabb esetekben a mentők értesítése
5. Mindkét esetben a szülők értesítése!
6. Baleseti jegyzőkönyvben az esemény rögzítése
7. KIR-ben a baleseti esemény jelentése
8. Balesetbiztosítással kapcsolatos teendők

Környezeti nevelési program

Alapelve: A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

Célja: A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

Területei:

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását:

Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása.

Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

A környezeti nevelés színterei

– Minden tanulót egyformán érintő elemek

Példamutató iskolai környezet

Tantermek, folyosók, udvar, élő sarok kialakítása,

Anyag és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés,

A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,

Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése,

Szelektív hulladékgyűjtés,

Iskolai médiumok „zöld” rovatai.

Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés

Tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés, az eltérő tanítási foglalkozásokon.(pl. erdei iskola, múzeumi, állatkerti órák, iskolai projektek).

– *A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek*

Szakkörök, táborok,
Környezetvédelmi akciók,
Előadások, kiállítások,
Rendszeres természetjáró túrák,
Madarak és fák napjának megtartása,
A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése,
Látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba,
DÖK nap.

A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek

A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

Játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő),

Projektek.

Aktív, kreatív munka (pl. természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, újságkészítése, kutatómunka),

Művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése).

A környezeti nevelésében résztvevők

Belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok

Külső résztvevők: szakemberek: környezetvédők, művészek, intézmények

A környezeti nevelés lehetőségei iskolánkban

– *Tanórai foglalkozások*

Az egyes tárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei

Testnevelés

- a tanulók fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket,
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az emberi kapcsolatok, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek,
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl.: méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás),
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és irodalom

Alsó tagozat

- A tanulók ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket).
- Egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Felső tagozat.

- A tanulók ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és az ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben.;
- Törekedjenek az anyanyelv védelmére.
- Alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés;
- Növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet. És természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával.
- Fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

- A tanulók értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet.
- Tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására.
- Ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete.
- Értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

- A tanulók váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével.
- Legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit.
- Ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit.
- Alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben.
- Fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképeség és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

- A tanulók váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják.
- Legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával.
- Tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni.
- Logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön.
- Váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására.
- Ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni.

- Legyenek képesek reális becslésekre.

Fizika

- A tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára.
- Ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit.
- Ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat.
- Tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit.
- Ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz

- A tanulók szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükből.
- Érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit.
- Ismerjék meg a világ globális problémáit.
- Ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.

Biológia

- A tanulók ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit.
- Ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet.
- Ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket.
- Ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat.
- Legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére.
- Sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.
- A tanulóknál alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia

- A tanulók rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel.
- Törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására.
- Legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére.

Ének-zene

- A tanulók ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát.
- Ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait.
- Fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban.
- Vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét.
- Tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek.

Vizuális kultúra

A tanulók:

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- Ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére, tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési szempontoknak megfelelően,
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Hittan

- a tanulók váljanak érzékennyé a teremtett világ szépsége iránt
- ismerjék meg a bibliai teremtéstörténetet és annak értelmezését
- védjék, ápolják az Isten alkotta világot

A tantárgyak lehetőségeinek kiegészítése az osztályfőnöki teendőkkel

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó tevékenységeit. Ilyenek a táplálkozási szokások, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

- *Nem hagyományos tanórai és tanórán kívüli komplex foglalkozások*

Terepen

- tanulmányi kirándulás, akadályverseny, tanösvény

Játékok

- szituációs és drámajáték

Riportok

- kérdőíves felmérés, direkt riportok, fotóriport

Kézműves foglalkozások főként természetes anyagokkal, építve a népi mesterségek hagyományaira.

Programok

- vetélkedők, pályázatok, kiállítás rendezése, interjú, iskolarádió, faültetés, kutatómunka

Látogatás

- múzeum, állatkert, botanikus kert

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”³

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

Követelmények:

A tanulók rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.

Törekedjenek a nemzeti múlt megismerésére, a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak és történelmi emlékeinek felfedezésére. A közösségi hagyomány összeköt a múlttal, segít eligazodni a jelenben. Ezért fontos, hogy a szülőföld szeretete, a hozzá való kötődés erősödjék a tanulóknál.

A hon- és népismeret segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. Ismerjék meg a környezet leggyakoribb egészségét, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülési módjait.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Kövessék figyelemmel a tömegkommunikációs eszközökben a világról szóló legfontosabb tudósításokat, eseményeket. Törekedjenek az összefüggések megértésére, önálló véleményalkotásra.

A tanulók szerezzenek tapasztalatokat a megfelelő konfliktuskezelésre, érdekérvényesítésre. Aktívan vegyenek részt a problémák megoldásában. Cselekedeteiket a pillanatnyi érdekek helyett a szeretet és a felelősségvállalás motiválja.

A tanulók kommunikációs kultúrája a megfelelő véleményformálás és –kifejezés, az érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének, az ésszerű kompromisszumok megkötésének irányába fejlődjön.

A tanulók ismerjék a könyvtár eszközjellegű használatát, az önálló ismeretszerzés, a köznapi tájékozódás, a szabadidő értelmes eltöltésének lehetőségeit.

Tapasztalati úton ismerjék meg az új információhordozókat, az információközvetítő technikákat.

---

³ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 34. oldal

A tanuló ismerje meg a társas együttélés szabályait, amelyek elengedhetetlenek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához.

A tanulók minden megnyilvánulásában a helyes önértékelés, a jóindulatú bírálat és a tolerancia érvényesüljön. Fejlődjön elfogadó és segítőkész magatartása a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Az iskolai közösségi élet szervezésében vezető szerepe van a Diákönkormányzatnak (DÖK). Az eredményes működéshez, az aktivisták cselekvő készségén kívül szükséges a többi tanuló együttműködése is. Fontos feltétel a megfelelő információáramlás a kisebb és nagyobb közösségek között.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, zarándoklatok, kirándulások, erdei iskolák

Diák önkormányzati munka

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével.

A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.

A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).

A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.

Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

A közös iskolai/osztály/csoportszintű programvállalásokra való motiválás segíti a tanulók kooperációjának működését, erősíti az egymás iránt érzett és vállalt felelősséget.

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A lelkigyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.

Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.

Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.

A sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

Fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.

Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.

Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.

Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbéli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

AZ EGYSÉGES ALAPOKRA ÉPÜLŐ DIFFERENCIÁLÁS

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulószervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

A tanulószervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.

Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.

Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.

A tanulószervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

A feladathoz illeszkedő tanulószervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

– **Hagyományörző tevékenységek**

– Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a munkatervben meghatározott nemzeti és egyházi ünnepeken.

– **Diákönkormányzat.** A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

– **Diákétkeztetés.** A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

– **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

– Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát szervezünk.

– A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk magyar nyelv és matematika tantárgyakból.

– További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján elsősorban azok a tanulók vesznek részt, akiknek az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi.
- **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. *Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.*
- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok végzik.
- **Tanulmányi és osztálykirándulások, zárándoklatok.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára tanulmányi kirándulásokat, zárándoklatokat szerveznek a természeti, történelmi, egyházi és kulturális értékek megismerése céljából.
A kirándulások kapcsán felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik az iskolai szünidőben szervezett táborozások. A táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával

törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok gyermekei is részt tudjanak venni.

- **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

A pedagógusok alapvető feladatai

A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.

Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.

Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.

Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.

A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása. Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.

Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.

A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.

A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.

Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.

A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.

A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).

Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.

A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon

Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon

A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.

A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.

A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére. Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, pályázatok szervezése, segítség a szervezésben.

Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön.

A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.

A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).

Szabadidős programok szervezése iskolán belül.

Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.

A nevelők, gyerekek és szülők valamint a helyi plébánia együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok szervezése.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.

Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.

Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

A munkaköri köteleességek teljesítése.

Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
Oktatási segédanyagok, szemléltető készítése.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

Továbbképzéseken való részvétel.
A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
Az iskolai alapítvány működésének segítése.
Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

Az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

Az iskola képvisellete

A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
A település rendezvényein, eseményein való részvétel.

A vezetői feladatok ellátása

Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.

Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.

A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkal és a pedagógus kollégákkal

A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.

Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.

Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknak.

Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé.

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki, hitbéli és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli, iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt írásban értesíti.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
  - Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
  - A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
  - Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
  - Az 5-8.évfolyamon tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
  - 8. évfolyamon segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
  - A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
  - Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
  - Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
  - Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
  - Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
  - Megnyitja és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
  - Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
  - Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére.**

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

A TANULÁSI KUDARCNÁK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő –

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkozathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoport egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.

E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a korrepetálás.

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
  - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
  - az irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
  - a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
  - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
  - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
  - képességfejlesztő játékok, eszközök,
  - számítógépek internet eléréssel, programokkal.

A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a szülővel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A TEHETSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A nevelő-oktató munka egyik legfontosabb része a tehetség felismerése és gondozása, mert napjainkban is helytálló, hogy a kreatív, az élet valamely területén tehetséges emberek a fejlődés mozgatórugói, ők viszik előbbre a „világot”. A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat.

Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

A tehetség, vagyis az emberi tulajdonságok, képességek rendszere azonban csak az egyén és környezete közötti megfelelő kapcsolatban, megfelelő pedagógiai, pszichológiai módszerekkel hozható felszínre.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

-Kiemelt figyelmet fordítunk a sikeres átmenetet elősegítő gyakorlatok, modellek és azok alkalmazásának megismerésére.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése.
- Emelt szintű tantárgy tanítása.
- Differenciált tanórai munka. Csoportmunka.
- Szakkörök, énekkar, sportköri órák, szaktárgyi, kulturális és sportversenyek.
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra.
- Különböző iskolai és iskolán kívüli feladatmegoldó versenyek.
- Vetélkedők, pályázatok, művészeti bemutatók.
- Javaslat iskolán kívüli foglalkozásokon való részvételre (zeneiskola, sportegyesületek stb.).

Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

A HÁTRÁNYOS ÉS A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK, A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet a gyermekvédelmi felelős koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül és az iskolaafogászati rendeléseken.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.).
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.
- A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!
- Meg kell vizsgálnunk,
  - hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését;
  - hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása;
  - hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot;
  - hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevételét;
  - hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése;
  - hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához;
  - amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A szociális hátrányokat az alábbi tevékenységi formákkal szolgáljuk:

- tehetséggondozó programok szervezése,
- napközis, tanuló szobai ellátás biztosítása,
- szülők, családok életvezetési gondjainak segítése,
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, erdei iskolákhoz,
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása,
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a Család – és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatával, a Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Iskolánkban a gyermekvédelmi tevékenységet gyermekvédelmi felelős segíti.

A gyermekvédelmi felelős konkrét feladatai:

- A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása.
- A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók figyelemmel kísérése az osztályfőnökök együttműködésével, szükség esetén intézkedés.
- Rendszeres kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal és a Gyámhatósággal.
- A tanulók személyiségének fejlesztése, a megfelelő életszemlélet kialakítása, osztályfőnök-tanár- szülő együttműködésével.

A gyermekvédelmi felelős feladatai lehetőségeihez mérten megelőzni, elhárítani, enyhíteni a gyermek egészséges testi és személyiségfejlődését gátló tényezőket az alábbiak szerint:

- A testi, hangulati, viselkedésbeli változások, vagyis a tünetek észlelése
  - a teljesítményzavar
  - a viselkedészavar vagy/és a kapcsolatzavar megjelenésének megelőzése érdekében.
- A felderítés, az okok kezelése, melynek alapfeltétele, hogy ismerje
  - a gyermek személyiségét
  - a családi hátterét
  - környezetét
  - baráti és kortársi kapcsolatait.
- A felderítést késedelem nélküli jelzés követi a megfelelő segítő szervezethez.
- Segítő személyek, intézmények
  - iskolán belül: osztályfőnök, igazgató
  - iskolán kívül: gyámhatóság, nevelési tanácsadó, családsegítő, egészségügyi intézmények, rendőrség.
- A felmerülő problémák helyben történő megoldása érdekében a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek fokozott *pedagógiai segítése*
  - többszöri családlátogatás, nevelési segítség/tanácsadás
  - az egyéni bánásmód lehető leggyakoribb alkalmazása
  - napközi otthoni elhelyezésük biztosítása.
- Iskolán kívüli megoldási lehetőségekhez segítségnyújtás
  - a gyermek nevelési tanácsadóba irányítása,
  - javaslat a szülőknek a családsegítő szolgáltatásainak igénybevételére,
  - javaslat a gyermek ideggondozói, gyermekpszichiátriai vizsgálatára,
  - segélykérelem kezdeményezése az illetékes gyámhatóságtól,
  - pártfogó kirendelésének szorgalmazása a gyámhatóságon,
  - súlyos esetben rendőrségi feljelentés.

AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A SZÜLŐ, A TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Iskolánk együttműködési formái:

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

Családlátogatás
Szülői értekezlet
Fogadó óra
Nyílt tanítási nap
Írásbeli tájékoztató
Szakkörök indítása
Előadások szervezése
Közös kirándulások
Pályaválasztási tanácsadás
Közös lelki nap
Közös zarándoklatok
Plébániával közös programok

A szülők részéről elvárhatjuk:

Aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
Ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
Őszinte véleménynyilvánítást,
Együttműködő magatartást,
Nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
Érdeklődő, segítő hozzáállást,
Szponzori segítségnyújtást.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

Közös rendezvények (pl.: karácsonyi ünnepség, farsangi bál, stb.) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével.

AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az igazgatóság ülései,
- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések,

Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán.

A munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő munkaközösségek folyamatos együttműködéséért az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével.

A kapcsolattartásáért a munkaközösségek vezetői felelősek.

A munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.

A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben

- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője vagy a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartója: Egri Főegyházmegye, 3300 Eger, Kossuth Lajos út 4.
- Jászapáti Római Katolikus Egyházközség 5130 Jászapáti, Petőfi S. út 1.
- Katolikus Pedagógiai Intézet: 1071 Budapest, Városligeti fasor 42.
- Jászapáti Város Önkormányzata, 5130 Dr. Szlovencsák Imre út 2.
- Oktatási Hivatal Szolnoki Pedagógiai Oktatási Központ, 5000 Szolnok, Mária út 19.
- Jász- Nagykun- Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászapáti Járási Hivatal Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály 5130 Jászapáti, Dr. Szlovencsák Imre út
- Oktatási Hivatal Közoktatási Információs Iroda 9001 Győr, Pf. 1646.
- A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel:

Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Gimnázium Szakképző Iskola Kollégium
5130 Jászapáti, Vasút út 4.

Jászapáti Általános és Alapfokú Művészeti Iskola 5130 Jászapáti, István király út 12.

Rácz Aladár Zeneiskola 5130 Jászapáti, Damjanich út 2

Szivárvány Óvoda 5130 Jászapáti, Vasút út 1.

Margaréta Óvoda 5130 Jászapáti, József Attila út 7.

Csiga-biga Óvoda 5130 Jászapáti, Fő tér 2.

- A területileg illetékes nevelési tanácsadóval:

Jász- Nagykun- Szolnok megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság 5000 Szolnok, Mária út 19

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Nevelési és Pályaválasztási Tanácsadó 5100 Jászberény, Nagytemplom út 1., Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Jászapáti Tagintézménye, 5130 Jászapáti Hősök tere 9.

- Jászapáti Család- és Gyermekjóléti Központ Család – és Gyermekjóléti Szolgálat, Jász-Nagykun- Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Jászapáti Tagintézménye

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az alábbi közművelődési intézményekkel:
Pájer Antal Művelődési Ház 5130 Jászapáti, István király út 6-10.
Városi Könyvtár 5130 Jászapáti, Dr. Szlovencsák Imre út 2.
Vágó Pál Helytörténeti Múzeum 5130 Jászapáti, István király út 23.
Rácz Aladár Zeneiskola 5130 Jászapáti, Damjanich út 2.
- Az alábbi társadalmi egyesületekkel:
Jászapáti Városi Polgárőr Egyesület 5130 Jászapáti, Kisjárasi út 24.
Magyar Vöröskereszt Városi Szervezete 5130 Jászapáti, Hold u. 3.
Egri Főegyházmegye Karitás Szervezete 3300 Eger, Szaicz Leó út 7.
Jászapáti Rendőrőrs 5130 Jászapáti, István király út 13.
Jászapáti Önkéntes Tűzoltó Egyesület 5130 Jászapáti, Damjanich út 52.
- Az alábbi termelő, gazdálkodó szervezetekkel, vállalkozásokkal:
Radius Bt 5130 Jászapáti, Esze Tamás u. 26.
Szatmári Ízek Kft. 4765 Csenger, Ady Endre u. 133.
Naszájtej Zrt. Jászapáti telephelye 5130 Jászapáti, Juhász Máté utca 3.
Kovács Béla Épületgépész Kft. 5130 Jászapáti, Palotási János u. 57/b
Fehér Akác Idősek Otthona 5130 Jászapáti, Juhász Máté u. 2-4.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn:

- Dr. Szabó és Testvérei Bt 5130 Jászapáti, Petőfi Sándor út 4-6.
- Védőnői Szolgálat 5130 Jászapáti, Petőfi Sándor út 4-6.
- Jászapáti Orvosi Rendelő 5130 Jászapáti, Petőfi Sándor út 4-6.
- Gyenei és Társa Fogászati Bt. 5130 Jászapáti, Petőfi Sándor út 4-6.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a Jászapáti Család- és Gyermekjóléti Központ Család – és Gyermekjóléti Szolgálatával.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.

Az iskola helyiségeit, épületét a nevelőtestület vagy az igazgatóság döntése alapján térítésmentesen használhatják az iskola tanulói, illetve az iskola tanulóiból szervezett csoportok.

A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolába működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi (iskolaközi) szakmai munkaközösségek munkájába:

- alsós munkaközösség,
- felsős munkaközösség.

A tanulmányok alatti vizsga megszervezésének szabályai

Készült a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- b) 250 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

A tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében vizsgabizottság előtt tesz vizsgát. Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén - legfeljebb két tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre

lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató, bízza meg.

A vizsgabizottság elnökének feladatai:

- a) meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére,
- b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

Az igazgató feladata:

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

- a) dönt a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben,
- b) írásban kiadja az előírt megbízásokat,
- c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezések:

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

Ismerteti az írásbeli vizsga szabályait:

Az írásbeli vizsgán kizárólag intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

Egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb három írásbeli vizsgát tehet.

A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja, és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató

pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgáztató írja alá. A vizsgáztató különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

- a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- b) az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja,
- c) vagy amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja,
- d) vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A szóbeli vizsga szabályai:

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén.

Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

A vizsgázónak tantárgyanként felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázóra vonatkozó szabályok a fenti rendelet 68.§ (4), **71. § (3)** alapján történik. Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény

szakértői véleménye alapján tanulmányait magántanulóként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról

- a) a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a szakvéleményt kiállító a nevelési tanácsadást ellátó intézménynek,
- b) sajátos nevelési igényű tanuló esetén a megyei utazó gyógypedagógusi hálózat keretében kell gondoskodni.

A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt az értesítőben (az ellenőrzőben) kiállított félévi értesítőben kell tájékoztatni.

Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni.

Ha a tanuló - a szülő kérelme alapján - a tankötelezettségének magántanulóként kíván eleget tenni, és az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak ez hátrányos, akkor az erre irányuló kérelem benyújtásától számított öt napon belül az iskola igazgatója megkeresi a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának a döntéshez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. A gyermekjóléti szolgálat tizenöt napon belül köteles megküldeni véleményét.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt a magántanuló kötelességeiről és jogairól. A magántanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon. A magántanuló kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

Az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt magántanulóként folytatja tanulmányait.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Az évfolyam megismétlése - kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát - nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa

A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
  - osztályozó vizsga,
  - pótló vizsga,
  - javítóvizsga.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
  - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
  - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
  - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők, a szaktanárok állapítják meg.
8. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	X	X	
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv	X	X	
Matematika	X	X	
Hittan		X	
Környezetismeret	X	X	
Ének-zene		X	X
Vizuális kultúra			X
Technika és életvitel			X
Testnevelés			X
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	X	X	
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelvek	X	X	
Matematika	X	X	
Hittan	X	X	
Történelem		X	

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
Természetismeret	X	X	
Fizika	X	X	
Kémia	X	X	
Biológia és egészségtan	X	X	
Földrajz	X	X	
Ének-zene	X	X	X
Hon- és népismeret		X	
Vizuális kultúra			X
Informatika		X	X
Technika és életvitel			X
Testnevelés			X

A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit a Pedagógiai Program Helyi tanterve tartalmazza. A tantárgyak évfolyamonként megfogalmazott feltételei szerint.

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

A TANULÓK FELVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

A beiskolázást az igazgató a fenntartóval egyeztetve végzi, s nem köti körzethatár. A tanulók felvételéről az igazgató dönt. Az elutasító döntés ellen az iskolafenntartónál lehet fellebbezni. A fellebbezést az iskola igazgatójához kell benyújtani - az elutasítás kézhezvétele utáni 8 napon belül. A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját, és eltökéltek legyenek annak megvalósításában. A második évfolyamtól felfelé a felvételnél tanulmányi és egyéb (sport, zene) szempontok is érvényesíthetők. Plébánosi (lelkészi) ajánlás, illetve a gyermek keresztségéről szóló igazolás bekérhető. A beiratkozásra a hirdetményben meghatározott időben és módon kerül sor, melyen a szülők és a beiratandó gyermek együtt jelennek meg. A hirdetmény a beiratkozás kitűzött időpontja előtt minimum 30 nappal jelenik meg, megtekinthető az plébánia honlapján, a helyi médiában, az iskolai faliújságon, és az iskola honlapján.

A FELVÉTEL FELTÉTELEI

A felvétel alapfeltételei

- A szülő a gyermekét kereszteny szellemiségben kívánja nevelni, és ebben hajlandó együttműködni az iskolával.
- A szülő az iskola sajátosságainak megismerése után, azokat magára és gyermekére nézve kötelezőnek fogadja el, aminek tudomásulvételét a beiratkozás előtt egy szándéknyilatkozat aláírásával erősíti meg.

Általános feltételek

- A törvény adta lehetőséggel élve, a felvétel során a kereszteny családok gyermekei elsőbbséget élveznek az előre meghatározott létszámkereten belül. Lelkészi, plébánosi vélemény bekérhető.
- Az iskola más településekről is fogadhat diákokat.

Túljelentkezés

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek azok a tanulók:

- akik hitüket megvalló keresztény családból jönnek;
- akiket egyházközségük, gyülekezetük plébánosa, lelkésze ajánl;
- akiknek testvére az intézmény tanulója vagy tanulója volt.

Az iskola megismerésének lehetőségei

- Nyílt napok: ezek rendjét az éves munkaterv határozza meg.
- Az érdeklődő szülők a nyílt napokon kívüli időpontokban is (előre történő egyeztetéssel) betekintést nyerhetnek az intézmény mindennapjaiba.
- Javasolt, hogy az érdeklődők kérdezzék meg a már az iskolába járó diákokat és szüleiket a saját, személyes tapasztalataikról.
- Tájékozódjanak az iskola honlapján.

FELVÉTEL AZ ELSŐ OSZTÁLYBA

A következő tanév első osztályosainak felvételére az államilag meghatározott tanév rendje szerint tavasszal kerül sor.

Felvételi vizsga nincs. Az iskolaérettség igazolása szükséges.

Az alsó tagozat megismerésének lehetőségei:

- Iskolába hívogató programok
- Nyílt napok: az első osztályosok beiratkozásához közeledve a leendő első osztályt tanító pedagógusok az érdeklődő szülőknek nyílt napot tartanak. Pontos idejéről a szülők tájékoztatást kapnak.
- A beiratkozás előtt kb. két héttel szülői tájékoztatóra kerül sor, ahol az érdeklődő szülők megismerhetik az iskola sajátosságait, az ebből következő programokat, kötelezettségeket, valamint a beiratkozás pontos menetét. Ekkor is találkozhatnak a leendő első osztályos tanítókkal. Ezen ismeretek birtokában dönthetnek a szülők a beiratkozásról. A tájékoztató alkalmával a szülőknek be kell mutatniuk az óvodai iskolaérettségről, vagy esetleg bármilyen okból készült szakvéleményt, valamint a lelkészi, plébánosi véleményt.
- Fontos, hogy a szülői tájékoztatón lehetőség szerint mindkét szülő vegyen részt, hogy az iskola sajátosságainak megismerése után közösen dönthessenek az iskolaválasztásról.

FELVÉTEL MÁSIK ISKOLÁBÓL BÁRMELYIK ÉVFOLYAMRA

A felvételi eljárás folyamata:

1. A tanuló szülei írásban kérvényezik az intézmény igazgatójánál az iskolába való felvételt, és bemutatják a gyermekről és a bármely okból készült szakvéleményt.
2. A család (a szülő és a diák) felvételi beszélgetésen vesz részt. A felvételi beszélgetésen részt vesz az igazgató, az igazgatóhelyettes és az osztályfőnök.

Cél: kölcsönös lehetőség teremtése a családnak és az iskolának is egymás nevelési elveinek és értékrendjének megismerésére, hogy mindkét fél részéről felelős döntés születessen. A felvételt meg kell, hogy előzze, hogy a szülők tájékozódhassanak az iskola alapelveiről és jellegzetességeiről. Ezt segíti az alapidokumentumok átadása és egy általános szóbeli tájékoztató, amelyen való részvétel előfeltétele a beiratkozásnak.

3. A felvételi beszélgetést követő 5 munkanapon belül az iskola értesíti a szülőket, hogy gyermekük felvételt nyert-e az iskolába.

HELYI TANTERV

AZ ISKOLA TANTÁRGYI STRUKTÚRÁJA

Műveltségi terület	Tantárgy
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv
	Magyar irodalom
Idegen nyelv	Német nyelv
Matematika	Matematika
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem
	Hon és népismeret
	Állampolgári ismeretek
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret
	Természettudomány
	Biológia
	Fizika
	Kémia
Művészetek	Földrajz
	Vizuális kultúra
	Ének-zene
	Dráma és színház

	Mozgókép kultúra és médiaismeret
Technológia	Technika és tervezés
	Digitális kultúra
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés
Egyéb tantárgyak	Közösségi nevelés
Etika/hit és erkölcsstan	Hittan

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés; Nemzeti öntudat, hazafias nevelés; Állampolgárságra, demokráciára nevelés; Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése; A családi életre nevelés; A testi és lelki egészségre nevelés; Felelősségvállalás másokért, önkéntesség; Fenntarthatóság, környezettudatosság; Pályaorientáció; Gazdasági és pénzügyi nevelés; Médiatudatosságra nevelés; A tanulás tanítása

AZ ISKOLA TANTÁRGYI RENDSZERE, ÓRATERVE

A heti órakeret törvényben előírt kötött és szabadon tervezhető óraszámain túl iskolánk pedagógiai programja a nem kötelező órák terhére további tanítási órákra felhasználandó óraszámot rendel az iskola szakmai profiljához kapcsolódó tananyag minőségi elvégzése, az anyanyelv megfelelő megismerése, az idegen nyelv gyakorlása.

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)

- Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül: 2020-as NAT
- Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.
- A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

Évfolyam	Tantárgy	Óraszám
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	0,5 óra
	Környezetismeret	0,5 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	0,5 óra
	Környezetismeret	0,5 óra
5. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
6. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Hon- és népismeret	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
	Dráma és színház	1 óra
8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra

- Iskolánk a hatodik évfolyamon választható *Hon- és népismeret* tantárgyat tanítja, hetedik évfolyamon a Dráma- és színház tantárgyat.

TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1-4. évfolyamon

A szabadon tervezhető órakeret óráit elosztottuk az adott évfolyamon tanítandó néhány tantárgy között, ezzel megemelve a magyar nyelv és irodalom, matematika és környezetismeret tantárgyak minimális heti óraszámát.

Kötelező és választható tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon a 2012-es NAT szerint:

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	7+1	7+1	6+2	6+2
<i>Idegen nyelvek</i>				2
<i>Matematika</i>	4+1	4+0,5	4+0,5	4+0,5
<i>Környezetismeret</i>		1+0,5	1+0,5	1+0,5
Hittan	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	24	25	25	27
<i>Hittan (a törvény által biztosított)</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Összes kötelező óra	25	26	26	28

Kötelező és választható tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon a 2020-as NAT szerint:

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	7+1	7+1	5+1	5+1
<i>Idegen nyelvek</i>				2
<i>Matematika</i>	4+1	4+1	4+0,5	4+0,5
<i>Környezetismeret</i>			1+0,5	1+0,5
Hittan	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1

Rendelkezésre álló órakeret	24	25	25	27
Hittan (a törvény által biztosított)	1	1	1	1
Összes kötelező óra	25	25	25	26

Kötelező és választható tantárgyak és óraszámok 5–8. évfolyamon a 2012-es NAT szerint:

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	4+1	4+1	3+2	4+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
<i>Matematika</i>	4	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Természettudomány	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia			2	1+1
Földrajz			1	2
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
<i>Hon- és népismeret</i>		+1		
<i>Informatika</i>		1	1	1
<i>Digitális kultúra</i>	1			
<i>Technika</i>	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Hittan	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Hittan <i>(a törvény által biztosított)</i>	1	1	1	1
Összes óra	29	29	32	32

Kötelező és választható tantárgyak és óraszámok 5–8. évfolyamon a 2020-es NAT szerint:

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	4+1	4+1	3	3+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
<i>Matematika</i>	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
<i>Hon- és népismeret</i>		+1		
<i>Dráma és színház</i>			1	
<i>Digitális kultúra</i>	1	1	1	1
<i>Technika</i>	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Hittan	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30
Hittan <i>(a törvény által biztosított)</i>	1	1	1	1
Összes óra	29	29	31	31

Az egyes évfolyamokon a különféle tantervek szerinti oktatást a következő táblázatban foglaltuk össze:

Tanév	Évfolyamok							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020-2021.	2020	2012	2012	2012	2020	2012	2012	2012
2021-2022.	2020	2020	2012	2012	2020	2020	2012	2012
2022-2023.	2020	2020	2020	2012	2020	2020	2020	2012
2023-2024.	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020

Tanulói kompetenciák

Terület	Kompetencia meghatározás	A kompetenciát megfelelő alkotó-mindig az ismeretek, készségek adott és attitűdök		
		ismeretek	készségek	attitűdök
A tanulás kompetenciái	A „tanulás tanulása” a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezésének és szabályozásának a képességét foglalja magában. Részt képezi a hatékony időbeosztás, a problémamegoldás, az új tudás elsajátításának, feldolgozásának	Saját kedvelt tanulási módszerek, erősségek és gyengeségek, készségek, alkalmasság értő ismerete. A rendelkezésre álló oktatási és képzési lehetőségek ismerete és annak felismerése, hogy az oktatás és képzés időszaka során hozott különböző döntések hogyan befolyásolják az egyén későbbi pályafutását.	A tanulás és általában véve a pályafutás önálló, hatékony irányítása. A tanulás időbeosztása, autonómia, fegyelem, kitartás és információkezelés és a tanulási folyamat során. Hosszabb és rövidebb ideig tartó koncentráció. A tanulás tárgyára	A kompetenciák változtatására és további fejlesztésére való hajlandóságot támogató énkép, valamint motiváció és a siker elérésére való képességbe vetett hit. A tanulás pozitív, az életet gazdagító tevékenységként való felfogása, belső készlettel való felkészülés a tanulásra. Alkalmazkodóképesség és rugalmasság.

	<p>k, értékelésének és beépítésének, valamint az új ismeretek és készségek különböző kontextusokban – otthon, a munkahelyen, az oktatásban és képzésben – történő alkalmazásának képessége. Általánosabban fogalmazva a tanulás tanulása erőteljesen befolyásolja azt, hogy az egyén mennyire képes saját szakmai pályafutásának irányítására</p>		<p>és céljára irányuló kritikai reflexió. A kommunikáció mint a tanulási folyamat része, a szóbeli kommunikáció megfelelő eszközeinek (intonáció, gesztusok, mimika stb.) alkalmazása, valamint különféle multimédiaüzenetek (írott vagy beszélt nyelv, hang, zene stb.) megértése és létrehozása révén.</p>	
<p>A kommunikációs kompetenciák</p>	<p>A kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok teljes skáláján – a munkahelyen, otthon és a szabadidőben</p>	<p>Az alapszókinés, a funkcionális nyelvtan és stílusok, valamint a nyelvi funkciók biztos ismerete. A verbális interakció különféle típusainak (beszélgetés, interjú, vita stb.) és a különféle beszélt nyelvi stílusok és regiszterek fő jellemzőinek ismerete. A kommunikációban használt paralingvisztikai eszközök ismerete (a beszédhang minőségével kapcsolatos jellemzők, arckifejezések, testtartás és gesztusok rendszere). Az</p>	<p>Különböző üzenetek közlése írásban és szóban, illetve azok megértése vagy másokkal való megértetése változatos helyzetekben, különböző céllal. A különféle kommunikációs helyzetekben elhangzó különböző szóbeli üzenetek meghallgatását és megértését, valamint a</p>	<p>Az anyanyelvhez való pozitív attitűd kialakítása, felismerve, hogy az anyanyelv a személyes és a kulturális gazdagodás egyik lehetséges forrása. Mások véleményeinek és érveinek nyitott módon történő megközelítése, konstruktív, kritikai párbeszéd folytatása. A nyilvánosság előtti magabiztos megszólalás. A helyes szó-, illetve nyelvhasználaton túl</p>

		irodalmi szövegfajták (mese, mítosz, legenda, vers, lírai költemény, dráma, novella, regény) és fő jellemzőik, valamint a nem irodalmi szövegfajták (önéletrajz, pályázat, beszámoló, cikk, esszé, beszéd stb.) és fő jellemzőik ismerete. Az írott nyelv fő jellemzőinek az ismerete (hivatalos, hétköznapi tudományos, zszurnalisztikai, bizalmas stb.) A nyelv és a kommunikációs formák időhöz, földrajzi, társadalmi és kommunikációs környezethez való kötöttségének és változatosságának felismerése.	tömör és világos beszédet foglalja magában. Idetartozik az üzenetátadás sikerességének megfigyelése, valamint beszélgetések változatos kommunikációs kontextusokban történő kezdeményezés e, folytatása és befejezése is. Különböző szövegek olvasása és megértése a különböző céloknak (információszerzés, tanulás vagy szórakozás) és szövegtípusoknak megfelelő olvasási stratégiák alkalmazásával. Különböző típusú és különféle célokat szolgáló írott szövegek alkotása. A szövegalkotás folyamatának nyomon követése (a vázlatkészítéstől az átoltvasásig). Írásbeli információk, adatok és fogalmak	törekvés az esztétikus kifejezésmódra. Az irodalom szeretetének elsajátítása.
--	--	--	---	---

			<p>keresése, gyűjtése és feldolgozása a tanulás során, a tudás szisztematikus rendszerezése.</p> <p>A fontos információk kiszűrése a szövegértés, beszéd, olvasás és írás során. Saját érvek meggyőző módon történő megfogalmazás a szóban és írásban, valamint mások írásban és szóban kifejtett nézőpontjainak a teljes mértékű figyelembevétel e. Komplex szövegek (előadások, beszélgetések, utasítások, interjúk, viták) alkotásához, előadásához vagy megértéséhez használt segédeszközök (pl. jegyzetek, vázlatok, térképek) alkalmazása</p> <p>A matematikai kompetencia alapelemeinek alkalmazása összeadás és kivonás, szorzás és osztás,</p>	<p>Törekvés a „számoktól való félelem” leküzdésére.</p> <p>Hajlandóság a számtani műveletek használatára a mindennapi munkában és a háztartásban adódó problémák megoldására. Az igazságnak, mint a</p>
		<p>A számok és mértékegységek biztos ismerete és a mindennapi kontextusokban való használata, amely a számtani alpműveletek és a matematikai kifejezőmód alapvető formáinak – a grafikonoknak, képleteknek és statisztikáknak – az ismeretét foglalja</p>		

<p>A matematikai, gondolkodási kompetenciák</p>	<p>A legalapvetőbb szinten a matematikai kompetencia² az összeadás, kivonás, szorzás, osztás, a százalékok és a törtek használatának képességét foglalja magában fejből és írásban végzett számítások során, különféle mindennapi problémák megoldása céljából. Egy magasabb fejlettségi szinten a matematikai kompetencia³ a matematikai gondolkodásmód (logikus és térbeli gondolkodás) és a valóság magyarázatára és leírására egyetemesen használt matematikai kifejezésmód (képletek, modellek, geometriai ábrák, görbék, grafikonok) használatára</p>	<p>magában. A matematikai kifejezések fogalmak ismerete legfontosabb geometriai és algebrai tételeket is beleértve. A matematika segítségével megválaszolható kérdéscsoportok ismerete és megértése.</p>	<p>A százalékok és törtek, mértékegységek a mindennapi életben felmerülő problémák megközelítése és megoldása során, mint például: a háztartási költségvetés kezelése (a bevételek és a kiadások kiegyensúlyozása, tervezés, megtakarítás); a vásárlás (árak összehasonlítása, mértékegységek, ár-érték arány ismerete); az utazás és a szabadidő (távolság és utazási idő közötti összefüggés felismerése, pénznemek és árak összehasonlítása). A mások által előadott indoklás követése és értékelése és az indoklás alapgondolatának felismerése (különösen bizonyítás esetén) stb. A matematikai jelek és képletek használata, a</p>	<p>matematikai gondolkodás alapjának tisztelete. Törekvés az állítások alátámasztására szolgáló indokok keresésére. Hajlandóság mások véleményének érvényes (vagy nem érvényes) indokok vagy bizonyítékok alapján történő elfogadására, illetve elutasítására.</p>
---	---	--	--	--

	<p>való képesség és készség az adott kontextusnak megfelelően.</p>		<p>matematika nyelvének dekódolása és értelmezése, valamint a matematika nyelve és a természetes nyelv közötti összefüggések felismerése. A matematika segítségével történő és a matematikáról szóló kommunikáció. Matematikai gondolkodás és érvelés, a matematikai gondolkodásmód elsajátítása: absztrakció és általánosítás, ha a kérdés megköveteli, matematikai modellezés, azaz (modellek elemzése és készítése) meglévő modellek használata és alkalmazása a feltett kérdés megválaszolásához. Matematikai feladatok, jelenségek és szituációk különféle leírásainak, ábrázolásainak megértése és alkalmazása (jelentés megfejtése,</p>	
--	--	--	--	--

			<p>értelmezése és az ábrázolásmódok közötti különbségtétel), valamint a leírás- és ábrázolásmódok közötti választás és váltás az adott helyzet követelményeinek megfelelően. A kritikai gondolkodásra való hajlam; különböző matematikai állítások (pl. állítás és feltevés) megkülönböztetése; matematikai bizonyítások megértése, fogalmak alkalmazási körének és korlátainak a felismerése. Segédeszközök és egyéb eszközök (köztük informatikai eszközök) használata.</p>	
--	--	--	---	--

<p>A digitális kompetenciák</p>	<p>A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak (ITT) 18 magabiztos és kritikus használatára való képesség a munkában, a szabadidőben és a kommunikációban. Ezek a kompetenciák a logikai és kritikai gondolkodással, a magas szintű információkezelési készségekkel és a fejlett kommunikációs készségekkel állnak kapcsolatban. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb szinten a multimédia technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az</p>	<p>Az ITT természetének és a mindennapi élet különféle kontextusaiban betöltött szerepének, illetve lehetőségeinek alapos ismerete, amely magában foglalja:4 a legfontosabb számítógépes alkalmazások, köztük a szövegszerkesztés, a táblázatkezelés, az adatbázisok, az információtárolás és -kezelés ismeretét; az internet és az elektronikus kommunikáció (e-mail, videokonferencia, egyéb hálózati eszközök) használata által nyújtott lehetőségek, valamint a valóság és a virtuális világ közötti különbségek felismerését; az ITT felhasználási lehetőségeinek az ismeretét a személyiség kiteljesítését, a társadalmi beilleszkedést és a foglalkoztathatóságot elősegítő kreativitás és újítás terén; a rendelkezésre álló információk megbízhatóságának és érvényességének (elérhetőség/elfogadhatóság) alapszintű megértését és annak felismerését, hogy az ITT interaktív használata során</p>	<p>Mivel az információs társadalom technológiáinak alkalmazására egyre több lehetőség van a mindennapi életben, így a tanulásban és a szabadidőben, a szükséges készségek a következők: elektronikus információk, adatok és fogalmak keresése, gyűjtése és feldolgozása (létrehozása, rendszerezése, a fontos és nem fontos, szubjektív és objektív, a valóságos és a virtuális közötti különbségtétel), valamint szisztematikus módon történő felhasználása; a megfelelő segédeszközök (prezentációk, grafikonok, táblázatok, térképek) használata összetett információk létrehozása, bemutatása vagy értelmezése céljából; internetes</p>	<p>Hajlandóság az ITT használatára az önálló és a csapatban végzett munka közben, kritikai és reflektív szemlélet alkalmazása a rendelkezésre álló információk értékelése során. Pozitív viszonyulás az internet-használatához és fogékonyság a világháló biztonságos és felelős használatára, beleértve a személyes szféra és a kulturális különbségek tiszteltetését is. Érdeklődés a látókör szélesítése érdekében történő ITT-használat iránt kulturális, társadalmi és szakmai célú közösségekben és hálózatokban való részvétel révén.</p>
---------------------------------	--	---	---	--

	internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét ölelik fel.	bizonyos etikai elveket tiszteletben kell tartani.	oldalak elérése és az azokon történő keresés, valamint internet alapú szolgáltatások, pl. vitafórumok és elektronikus levelezés használata; az ITT használata a kritikai gondolkodás, kreativitás és újítás szolgáltatásban, különböző kontextusokban otthon, a szabadidőben és a munkahelyen.	
A személyes és társas kapcsolati kompetenciák	A személyközi kompetenciákhoz tartoznak mindazok a viselkedésformák, amelyeket az egyénnek el kell sajátítania ahhoz, hogy képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén meg tudja oldani a konfliktusokat. A személyközi kompetenciák nélkülözhetetlenek a hatékony személyes és csoportos érintkezésben és mind a köz-,	A különböző társadalmakban általánosan elfogadott vagy támogatott viselkedési szabályok és viselkedésmódok ismerete. Az egyén, csoport, társadalom és kultúra fogalmak ismerete, illetve e fogalmak fejlődésének a megértése a történelem során. Az egészségmegőrzés, a higiénia és a táplálkozás szabályainak ismerete és ezek kamatoztatása a saját életben és a család életében. Az interkulturális dimenzió szerepének a megértése az európai és más társadalmakban.	Konstruktív kommunikáció különféle társadalmi helyzetekben (tolerancia mások nézeteivel és viselkedésével szemben; az egyéni és a kollektív felelősség tudatosítása). Mások bizalmának és együttérzésének kiváltása. A személyes elégedetlenség konstruktív módon történő kifejezése (az agresszió, az erőszak és az önpusztító viselkedésminták féken tartása).	A másik ember iránti érdeklődés és tisztelet. Törekvés a sztereotípiák és az előítéletek leküzdésére. Kompromisszumkészség. Tisztesség

	mind a magánélet területén		A személyes és a szakmai szféra különválasztása, tartózkodás a szakmai konfliktusok személyes szintre vitelétől. A nemzeti kulturális identitás tudatosítása és megértése Európa és a világ többi részének kulturális identitásával való kölcsönhatásainak az ismeretében; a diverzitásból adódó nézőpontbeli különbségek felismerése és megértése, valamint a saját nézetek konstruktív módon történő kifejezése. Tárgyalóképesség.	
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	A vállalkozói kompetenciák egy aktív és egy passzív összetevője van: egyrészt a változás kiváltására való törekvés, másrészt a külső tényezők által kiváltott újítások	A rendelkezésre álló lehetőségek ismerete és az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek felismerése.	A tervezés, szervezés, elemzés, kommunikáció, cselekvés, eredményekről való beszámolás, értékelés és dokumentáció készségei. Projektek kidolgozásához	Kezdeményezőkézség. Pozitív viszonyulás a változáshoz és az újításhoz. Készítés azoknak a területeknek a keresésére, ahol az ember vállalkozói készségei teljes skáláját kamatoztathatja – például otthon, a

	<p>üdvözlésének és támogatásának a képessége. A vállalkozói kompetencia része a változáshoz való pozitív viszonyulás, az egyén saját (pozitív és negatív) cselekedetei iránti felelősség vállalása, a célok kitűzése és megvalósítása, valamint a sikerorientáltság</p>		<p>és végrehajtásához szükséges készségek. Az együttműködésre épülő, rugalmas csapatmunka. A személyes erősségek és gyengeségek felismerése. Az események elébe menő cselekvés és a változásokra való pozitív reagálás. A kockázatok felmérése és kellő időpontban és módon történő vállalása.</p>	<p>munkahelyen és a helyi közösségben.</p>
<p>A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái</p>	<p>A gondolatok, élmények és érzések különféle módon – többek között zene, tánc, irodalom, szobrászat és festészet – történő kreatív kifejezésének fontosságát foglalja magában.</p>	<p>Az emberiség történelméről tanuskodó jelentős kulturális alkotások alapszintű ismerete, beleértve a populáris kultúrát is. A nemzeti és európai kulturális örökség és ezek világban elfoglalt helyének az ismerete. Az európai kulturális és nyelvi sokszínűség tudatosítása. A közízlés alakulásának és az esztétikai tényezők mindennapi életben betöltött fontosságának a felismerése.</p>	<p>A különböző kifejezőmódokon keresztül történő művészi önkifejezés a saját tehetségnek megfelelően. A kultúra tag értelmezésén alapuló műalkotások és előadások értékelése és élvezete. A saját egyéni kreatív és kifejezési szempontok és megnyilatkozások másokéhoz való viszonyítása. A kulturális tevékenységben</p>	<p>Nyitottság a kulturális kifejezés sokfélesége iránt. Hajlandóság az esztétikai érzék fejlesztésére a művészi önkifejezés és a kulturális élet iránti folyamatos érdeklődés révén. A diverzitás tiszteletével párosuló erős identitástudat.</p>

			rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása	
--	--	--	--	--

Cél, feladat és követelményrendszerünk

Magyar nyelv és irodalom:

A nevelés-oktatás cél- és feladatrendszere az alapfokú képzés 1-8 évfolyamán:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Korosztályuknak megfelelően tudják értelmezni múltjukat, jelen környezetüket, önmagukat. A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak értői és később formálói legyenek.
- Elengedhetetlen, hogy ebben a képzési szakaszban a tanulók biztos szövegértésre tegyenek szert.
- Őrizzék meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, s váljanak olvasó emberekké. Olyan olvasó emberekké, akik a képzési szakasz végére már a művek elsődleges jelentése mögé látnak, azaz többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.
- Cél a gondolkodásra tanítás – a tanulók kíváncsiságának és alkotókedvének megtartásával.
- A tantárgy tanításának kiemelt célja a tanulók műveltségi szintjének folyamatos növelése, melynek révén korosztályuknak, érettségüknek megfelelő ismeretekkel rendelkeznek, s ezeket az ismereteket rendszerben látják, értelmezni tudják azokat.
- Kreativitásuk olyan szintű fejlesztése, hogy az általuk tanult műfajokban, szövegtípusokban – a magyar nyelv és helyesírás szabályait tudatosan alkalmazva – képesek legyenek rövid szövegeket alkotni. Fejlődjék szókincsük, kifejezőkészségük. Az egyéni képességeikhez mértén tagolt, rendezett, áttekinthető írásképpel, egyértelmű javításokkal alkossanak megfelelő tartalmú és szerkezetű, hagyományos és digitális fogalmazásokat. Fejlődjék digitális kompetenciájuk.
- Cél, hogy a diákok különböző kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban is helyesen, szabatosan ki tudják fejezni önmagukat. Az anyanyelvi ismeretek mindenekelőtt a nyelvhasználat tudatosítását és fejlesztését szolgálják, ide értve a tudatos szövegértési stratégiák kialakítását és a kommunikációs helyzethez illő megnyilatkozást, a toleráns nyelvhasználatot.
- Ismerjék a tananyag által előírt memoritereket, azokat értőn elő tudják adni.
- Elérendő cél az önfejlesztés igényének kialakítása a tanulóknál. Az irodalmi művek sokfélesége biztosítja kíváncsiságuk felkeltését és megtartását, önmaguk megértésének lehetőségét.
- Kiemelt feladat a tanulók segítése a tanulás tanulásában.

A magyar nyelv és az irodalom tantárgy fejlesztési céljai jórészt összehangolhatók: az alaptantervben meghatározott hat fő fejlesztési területből (anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek; irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek szövegértés; szövegalkotás; olvasóvá nevelés; mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás) négy mindkét tantárgy keretében fejleszhető.

Követelményrendszer az 1-2.évfolyamon:

Olvasás:

- a tanuló kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál
- egyszerű magyarázat, szemléltetés alapján megérti az új kifejezés jelentését, azokat beépíti kommunikációjába
- használja a kapcsolat felvételi formákat
- élményeiről segítséggel vagy önállóan beszámol
- a szavakat hangokra, szótagokra bontja, hangokból, szavakból szótagokat épít
- a tanult verseket, mondókákat szöveghűen, érthetően tolmácsolja
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét
- felismeri a cím és szöveg közötti összefüggést
- rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit
- érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál
- figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerő választásra
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát
- digitális forrásokat használ
- önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt
- megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat és ismeri ezek éves körforgását

Írás és helyesírás:

- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét
- megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között
- ismeri a kis és nagybetűs ábécét
- biztosan ismeri a kisbetűs ábécét

- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál
- szavakat, szó szerkezeteket 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján
- azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol

Követelményrendszer 3-4. évfolyamon:

Magyar irodalom:

- olvas és megért nép-és műköltészetin alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között
- a szövegértés/szövegelemzés szempontjait ismeri és alkalmazza
- nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete
- ismeri a keresztény ünnepköröket, nemzeti és állami ünnepeket, népszokásokat
- az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti

Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás:

- biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait
- megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szövelemzés alkalmazásával megfelelően leírja
- kérdésre adott válaszában helyesen todalékolja a szavakat
- önállóan felismeri és elkülöníti az egytövé ismert szavakban a szótöveget és a todalékot
- felismer és ért néhány egyszerű szólást és közmondást
- a megismert helyesírási szabályokat (pl. szófajok) helyesen alkalmazza a szavak leírásakor

Követelményrendszer az 5-6.évfolyamon:

Magyar nyelv:

- kifejező, érthető, helyzethez igazodó kommunikáció
- a kommunikáció nem nyelvi jeleinek ismerete, alkalmazása
- szövegértési készségek elsajátítása, alkalmazása
- az alapvető helyesírási szabályok ismerete és tudatos alkalmazása
- nyelvhelyességi szabályok alkalmazása
- a főbb szóelemek és funkciójuk (képző, jel, rag) felismerése, elkülönítése

- az alapszófajok felismerése
- a hangalak és jelentés kapcsolatának felismerése
- egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, ellentétes jelentésű, rokon értelmű, hasonló alakú, hangutánzó és hangulatfestő szavak jelentése, felismerése
- szövegtípusok jellemzőinek felismerése, alkalmazása
- alapvető szövegszerkesztési szabályok ismerete
- hagyományos és digitális íráshasználat

Irodalom:

- különböző műfajú szövegek megismerése, feldolgozása
- a korábban megismert elemzési szempontok alkalmazása
- poétikai eszközök felismerése
- alapvető verstani és műfaji fogalmak ismerete, alkalmazása
- irodalmi atlasz vagy térkép használata
- szövegek összevetése tartalmuk alapján
- szövegek értését segítő illusztrációk készítése
- kötelező olvasmányok feldolgozása
- az élethelyzetekről vélemény megfogalmazása szóban és írásban
- kisebb projektmunkák, a szöveghez kapcsolódó közös kutatási feladatok elvégzése

Követelményrendszer a 7-8. évfolyamon:

Magyar nyelv:

- a közéleti beszédformák felismerése és alkalmazása
- egyszerű és összetett mondat típusainak felismerése , elemzése
- a tanult helyesírási szabályok alkalmazása
- a mellérendelő és alárendelő szószerkezet fajtáinak megismerése, elemzése
- a mondatrészek megtanulása
- a szóbeli és írásbeli fogalmazási készség elsajátítása és alkalmazása
- a megtanult szövegtípusok jellemzőinek felismerése és alkalmazása

Irodalom:

- a tanult korszakok irodalmi szövegeinek olvasása, értelmezése
- a nemzeti identitást meghatározó lírai szövegek olvasása, megértése
- a novella és a regény műfaji sajátosságainak felismerése
- alapvető szóképek felismerése
- Magyarországhoz kapcsolódó történelmi témájú művek megismerése
-

Élő idegen nyelv – Német

Cél és feladatrendszere 4. évfolyam:

- a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése.

- hogy a tanuló megszeresse a nyelvtanulást, megértse a nyelvtudás fontosságát és szerepét a tanórán és az iskolán kívül
- felkeltsük a tanuló érdeklődését az idegen nyelvek, valamint a más nyelveket beszélő emberek, kultúrájuk megismerése és elfogadása iránt
- szerezzen sikerélményeket a nyelvtanulásban, ezzel növekedjen önbizalma, fejlődjön önismerete és önértékelése

Követelményrendszer 4. évfolyamon:

- megérti az élőszóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket
- a tanórán begyakorolt, nagyon egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel vagy nonverbális eszközökkel kifejezi;
- megismeri a német nyelv alapvető helyesírási szabályait (betűk és hangtan)
- közöl alapvető személyes információkat magáról, egyszerű nyelvi elemek segítségével;
- érzéseit egy-két szóval vagy begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével kifejezi,
- felismeri és alkalmazza a legegyszerűbb, üdvözlésre és elköszönésre, megszólításra, bemutatkozásra használt mindennapi nyelvi funkciókat az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű helyzetekben;
- az adott tématerületben megért rövid és létrehoz , nagyon egyszerű célnyelvi szöveget;
- felismeri és használja a legegyszerűbb mindennapi nyelvi funkciókat életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű helyzetekben.

Cél és feladatrendszer 5-8. évfolyamon:

- a 4. évfolyamon megszerzett tudás fenntartása és erősítése
- egyre nagyobb szerephez jutnak azok a módszerek, melyek a tanuló írásbeli kommunikációját, illetve tudatos nyelvhasználatát fejlesztik
- előtérbe kerülnek az írásbeli szövegalkotás és kommunikáció, valamint az olvasott szövegértés készségei
- A szakasz végére a tanuló az ismert nyelvi eszközök segítségével többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát alapvető helyzetekben.

Követelményrendszer 5-6.évfolyamon:

- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;

- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában,
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról
- találkozik az érdeklődésének megfelelő, akár autentikus szövegekkel elektronikus/digitális csatornákon, tanórán kívül is
- megérti a szintjének megfelelő, nonverbális vagy vizuális eszközökkel támogatott célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és a feladatmegoldás során;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő írott, nyomtatott vagy digitális alapú szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és feladatmegoldás során;
- ismer szavakat, szókapcsolatokat a célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő, más tudásterületen megcélzott tartalmakból
- digitális eszközöket és felületeket is használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megold játékos és változatos írásbeli feladatokat rövid szövegek szintjén;
- nyelvtanulási céljainak eléréséhez társaival párban és csoportban együttműködik;
- megismeri a célnyelvi országok jellemzőit és kulturális sajátosságait

Követelményrendszer 7-8.évfolyamon:

- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre
- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó, írott szövegekben megjelenő információkat;
- megérti a szintjének megfelelő, nonverbális vagy vizuális eszközökkel támogatott célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket
- képet jellemez röviden, ismert nyelvi fordulatok segítségével, segítő tanári kérdések alapján;
- változatos, kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű hangzószövegben a tanult nyelvi elemeket;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformákban;
- ismer szavakat, szókapcsolatokat a célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő, más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

- digitális eszközöket és felületeket is használ nyelvtudása fejlesztésére;
- következetesen alkalmazza a célnyelvi betű- és jelkészletet;
- megismeri a célnyelvi országok jellemzőit és kulturális sajátosságait;
- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon
- kiemel, kiszűr konkrét információkat a nyelvi szintjének megfelelő, előszóban vagy digitális felületen elhangzó szövegből
- a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget felhasználja ismeretszerzésre,

Matematika

Cél és feladatrendszer 1-4.osztályban:

- a matematikai ismeretek és gondolati tevékenységek széles körű tapasztalati alapozása, valamint a kapcsolódó biztos matematikai készségek kialakítása,
- Alapvető fontosságú, hogy a gyerekek valóságon alapuló saját cselekvő tapasztalataik és élményeik révén jussanak el jól megértett, sok szálon kapcsolódó ismeretekhez,
- a pszichikus és kognitív funkciók fejlesztésére, megerősítésére
- a képességek fejlesztése, a fogalmak érlelődése
- előirányzott tanulási eredmények elérése és megvalósítása
- A kapcsolatok, összefüggések, feltételezések és magyarázatok felismerése és értelmezése hozzátartozik a fogalmak építéséhez és egyben a kreatív, problémamegoldó és logikai gondolkodás fejlődéséhez
- a vélemények megfogalmazása, meghallgatása, ütköztetése.
- az önismeretet és önértékelést alakító szempontok tudatosítása.

Követelményrendszer 1-2. évfolyamon:

- megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- megfogalmazza a halmazra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- keresi az okát annak, ha a halmazra valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem;
- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;

- ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;
- példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására
- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 100-es számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- megfelelő szókincset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.
- megszámlál és leszámol; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 100-as számkörben
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.
- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 100-as számkörben;
- megnevezi a 100-as számkör számainak egyes, tízes szomszédjait, tízesekre kerekített értékét.
- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
- érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig.
- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;

- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom mérés és a tömeg mérés szabványegységei közül a következőket: cm, dm, m, cl, dl, l; dkg, kg;
- ismeri az idő mérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- helyesen értelmezi a 100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet egyszerű szöveges feladathoz;
- helyesen használja a műveletek jeleit
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti
- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést,
- teljes kétjegyűek egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.
- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat;
- megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot.
- különbséget tesz testek és síkidomok között;
- megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.
- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;

- érti a problémákban szereplő adatok viszonyát;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot;
- tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;
- elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- adatokat gyűjt a környezetében;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez
- adatokat gyűjt ki táblázatból
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
- megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;

Követelményrendszer 3-4.évfolyamon:

- - megkülönböztet, azonosít egyedi, konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket
- válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket;
- halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
- felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;
- keresi az okát annak, ha a halmazára valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem;
- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
- megkeresi egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet, alkotást;
- tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást;

- hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból;
- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget;
- összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 10 000-es számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megszámlál és leszámllál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel;
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.
- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegeyenesen, számtáblázatokban, a számegeyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben;
- megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, százassal, ezressel szomszédjait, tízesekre, százassal, ezressel kerekített értékét.
- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
- érti a számok ezresekkel, százassal, tízesekkel és egyesekkel való épülését, ezressel, százassal, tízesekkel és egyesekkel összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alak, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.

- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai pénzcímleteket 10 000-es számkörben;
- területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással
- ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.
- helyesen értelmezi a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- teljes négyjegyűek összegét, különbségét százasokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.
- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kiségyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.
- helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.
- helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval;

- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi.
- tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén;
- a kirakást, a mérést és a rajzot, mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására.
- a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, idő) és hiányként (adósság) értelmezi;
- nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.
- testeket épít élekből, lapokból; elkészíti a testek élvázát, hálóját; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
- alaklemez, vonalzót, körzőt használ alkotáskor;
- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat;
- megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat
- megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján;
- megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
- megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;
- megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait;
- megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat;
- tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét;
- megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet;
- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
- ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.
- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.

- megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat;
- érti a problémákban szereplő adatok viszonyát;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot;
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.
- adatokat gyűjt a környezetében;
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetőség, de nem biztos” események között;
- megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetőség, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;
- tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámolja az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal.

Cél és feladatrendszer 5-8.osztályban:

- Felső tagozaton az ismert számok köre bővül a törtekkel és a negatív számokkal úgy, hogy a tanuló ezekkel műveleteket tud végezni.
- A tanuló a megismert szimbólumokkal egyszerű műveleteket végez, ismeri ezek tulajdonságait.
- Fejlődnek a tanuló készségei a matematikai kommunikáció terén.
- A matematikai kifejezéseket helyesen használja
- A fogalmakat értelmezi, megmagyarázza, gyakorlati helyzetekben jól alkalmazza. Ismereteit összefoglalva prezentálni tudja.
- A tanuló a közös munkában tevékenyen részt vesz.
- A matematikai fejlesztő játékok és a számítógép, illetve más IKT-eszközök biztonságos alkalmazása.

Követelményrendszer 5–6. évfolyamon

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;

- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol.
- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol.
- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- állítások logikai értékét (igaz vagy hamis) megállapítja.
- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényező felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét.
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben;
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait;
- írásban összead, kivon és szoroz;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében;
- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt ésszerűen kerekíti;
- gyakorlati feladatok megoldása során legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli.
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét;
- ismeri az egész számokat.
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén;
- megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját.
- elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becsülésével;
- meghatározza konkrét számok reciprokát.
- gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli.
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;
- különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít;

- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- megoldását ellenőrzi.
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- tájékozódik a koordináta-rendszerben: koordinátaival adott pontot ábrázol, megadott pont koordinátáit leolvassa.
- sorozatokat adott szabály alapján folytat;
- néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt.
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja
- síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat
- ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget;
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;
- ismeri a háromszögek tulajdonságait;
- csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint;
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat.
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükröképét;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- a szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít;
- ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőlegest, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol.
- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- ismeri a gömb tulajdonságait;
- a kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez,

- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol,
- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez,
- ismeri a gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Követelményrendszer 7–8. évfolyamon

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegegyenesen ábrázol;
- véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével.
- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban.
- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezősz felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.
- különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít.
- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold.
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- értéktáblázatok adatait grafikusán ábrázolja;
- egyszerű grafikonokat jellemez.
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükörképét;
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti;
- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja;
- ismeri a gömb tulajdonságait;
- a kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol,
- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- ismeri a gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Történelem

Cél és feladatrendszer:

- a tanuló megismerkedjen a magyar és egyetemes történelem legalapvetőbb történeteivel, tényeivel, jelenségeivel, eseményeivel és szereplőivel.
- A magyar történelem eseményeiről és hőseiről kialakított kép, a büszkeségre okot adó történelmi cselekedetek, eredmények és emberi teljesítmények megismerése megalapozza a hazaszeretet érzését
- a tanuló kíváncsiságának és tudásvágyának felkeltése és ébren tartása a történelem, illetve a közéleti kérdések iránt

Követelményrendszer 5-6.évfolyamon:

- ismeri és fel tudja idézni a magyar és az európai történelmi hagyományhoz kapcsolódó legfontosabb mítoszokat, mondákat, történeteket, elbeszéléseket;
- ismeri a középkori és újkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében;
- fel tudja idézni a középkori és újkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit, folyamatait, és fordulópontjait a honfoglalástól napjainkig;
- képes felidézni a magyar nemzet honvédő és szabadságharcait, példákat hoz a hazaszeretet, önfeláldozás és hősiesség megnyilvánulásaira;
- valós képet alkotva képes elhelyezni Magyarországot a középkori és újkori európai történelmi folyamatokban.

- megadott szempontok alapján, tanári útmutatás segítségével történelmi információkat gyűjt különböző médiumokból és forrásokból (könyvek, atlaszok, kronológiák, könyvtárak, múzeumok anyagai, filmek; nyomtatott és digitális, vizuális források);
- megadott szempontok alapján rendszerezi a történelmi információkat;
- felismeri, hogy melyik szöveg, kép, egyszerű ábra kapcsolódik az adott történelmi témához;
- egyszerű következtetéseket von le, és véleményt tud alkotni.

- ismeri a nagy történelmi korszakok elnevezését és időhatárait, néhány kiemelten fontos esemény és jelenség időpontját;
- időrendbe tud állítani történelmi eseményeket, képes az idő ábrázolására pl. időszalag segítségével
- a tanult történelmi eseményeket, jelenségeket, személyeket, képeket hozzá tudja rendelni egy adott történelmi korhoz, régióhoz, államhoz
- önállóan képes eseményeket, történeteket elmondani, történelmi személyeket bemutatni, saját véleményt megfogalmazni
- össze tudja foglalni saját szavaival hosszabb elbeszélő vagy leíró szövegek tartalmát;
- képes rövid fogalmazások készítésére egy-egy történetről, történelmi témáról;
- adott történetben különbséget tud tenni fikatív és valós, irreális és reális elemek között;
- felismeri, hogy az emberi cselekedet és annak következménye között szoros kapcsolat van.

Követelményrendszer 7-8.évfolyamon:

- be tudja mutatni a különböző korok életmódjának és kultúrájának főbb vonásait és az egyes történelmi korszakokban élt emberek életét befolyásoló tényezőket;
  - ismeri az újkori és jelenkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében;
  - fel tudja idézni az újkori és jelenkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit, folyamatait, és fordulópontjait a 1849-től napjainkig;
  - képes felidézni a magyar nemzet honvédő és szabadságharcait, példákat hoz a hazaszeretet, önfeláldozás és hősiesség megnyilvánulásaira;
  - ismeri és be tudja mutatni a 19. és 20. századi modernizáció gazdasági társadalmi és kulturális hatásait Magyarországon és a világban;
  - ismeri az első és a második világháború legfontosabb eseményeit, jellemzőit, valamint napjainkra is hatással bíró következményeit;
  - ismeri a nemzetiszocialista és a kommunista diktatúrák főbb jellemzőit
  - valós képet alkotva képes elhelyezni Magyarországot az újkorban és jelenkorban az európai történelmi folyamatokban, valamint napjaink globális folyamataiban;
  - ismeri hazája államszervezetét.
-
- megadott szempontok alapján, tanári útmutatás segítségével történelmi információkat gyűjt különböző médiumokból és forrásokból (könyvek, atlaszok, kronológiák, könyvtárak, múzeumok, médiatárak, filmek; nyomtatott és digitális, szöveges és vizuális források);
  - megadott szempontok alapján tudja értelmezni és rendszerezni a történelmi információkat;
  - felismeri, hogy melyik szöveg, kép, egyszerű ábra, grafikon vagy diagram kapcsolódik az adott történelmi témához;
  - ismeri a nagy történelmi korszakok elnevezését és időhatárait, néhány kiemelten fontos esemény, jelenség és történelmi folyamat időpontját;
  - biztonsággal használja az idő tagolására szolgáló kifejezéseket, történelmi eseményre, jelenségre, folyamatra, korszakra való utalással végez időmeghatározást;
  - ismeretei segítségével időrendbe tud állítani történelmi eseményeket, képes az idő ábrázolására pl. időszalag segítségével;
  - a tanult történelmi eseményeket, jelenségeket, személyeket, ikonikus szimbólumokat, tárgyakat, képeket hozzá tudja rendelni egy adott történelmi korhoz, régióhoz, államhoz;
  - önállóan, folyamatos beszéddel képes eseményeket, történeteket elmondani, történelmi személyeket bemutatni, saját véleményét megfogalmazni;
  - össze tudja foglalni saját szavaival hosszabb elbeszélő vagy leíró, valamint rövidebb magyarázó szövegek tartalmát;
  - képes rövid fogalmazások készítésére egy-egy történetről, történelmi témáról;
  - adott történetben különbséget tud tenni fikatív és valós, irreális és reális elemek között;
  - képes megfigyelni, értelmezni és összehasonlítani a történelemben előforduló különböző emberi magatartásformákat és élethelyzeteket;
  - önálló véleményt képes megfogalmazni történelmi szereplőkről, eseményekről, folyamatokról;
  - társadalmi és erkölcsi problémákat azonosít adott történetek, történelmi események, különböző korok szokásai alapján;
  - felismeri, hogy az emberi cselekedet és annak következménye között szoros kapcsolat van.

Állampolgári ismeretek

Cél és feladatrendszer:

- mindennapi életben történő eligazodás, az állampolgári létezéshez szükséges ismeretek, készségek, képességek elsajátítása, összességében a felnőttkori szerepekre való felkészülés
- a demokratikus gondolkodás és a hazaszeretet megalapozása és erősítése
- Az alapvető ismeretek elsajátításán túl lehetőség nyílik a készség- és képességfejlesztésre, olyan tevékenységek kipróbálására és gyakorlására, amelyek segítik felkészülését a felnőtt szerepekre, megalapozzák a tájékozott, nyitott és érdeklődő személyiség és felelős polgári mentalitás kialakulását
- a közösségért történő felelősségvállalás kialakításának, hazaszeretet, a nemzeti öntudat kialakításának és megerősítésének, a haza iránti kötelezettségek megismerésének.
- a pénzügyi tudatosság megalapozása és a fenntarthatóság kritériumainak megismertetése
- : a család, mint a társadalom legalapvetőbb intézménye, a tanuló településének megismerése, a lakóhely kulturális értékeinek kiemelése, az intézmények, szervezetek működésének, majd a nagyobb rendszerek funkciójának vizsgálata, a nemzeti közösséghez tartozás feltételeinek számbavétele, a nemzeti identitás alkotóelemeinek megbeszélése, a haza iránti kötelezettségek megismerése, a nemzeti/etnikai kisebbségi jogok azonosítása

Követelményrendszer 8.évfolyamon:

- értelmezi a családot mint a társadalom alapvető intézményének szerepét és jellemzőit;
- felismeri a véleménynyilvánítás, érvelés, a párbeszéd és a vita társadalmi hasznosságát.
- felismeri a családi háztartás gazdasági-pénzügyi fenntarthatóságának és a környezettudatos életvitel kialakításának társadalmi jelentőségét.
- ismeri településének, lakóhelyének kulturális, néprajzi értékeit, a település történetének alapvető eseményeit és fordulópontjait;
- ismeri a saját településének, lakóhelyének alapvető jellemzőit, értelmezi a településen működő intézmények és szervezetek szerepét és működését.
- felismeri a véleménynyilvánítás, érvelés, a párbeszéd és a vita hasznosságát
- megfogalmazza a nemzeti identitás jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából is.
- értelmezi és társaival megbeszéli a honvédelem jelentőségét
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse;
- ismeri a magyar állam alapvető intézményeinek feladatkörét és működését;
- értelmezi a törvényalkotás folyamatát;
- azonosítja az igazságszolgáltatás intézményeit és működésük jellemzőit;
- értelmezi az állam gazdasági szerepvállalásának területeit
- azonosítja a mindennapi ügyintézés alapintézményeit, az alapvető ellátó rendszerek funkcióját és működési sajátosságait;
- megismeri és értelmezi a diák munka alapvető jogi feltételeit, kereteit.
- társaival együttműködve információkat gyűjt és értelmez a foglalkoztatás, a szakmaszerkezet változásairól;
- fogyasztási szokásaiban érvényesíti a tudatosság szempontjait is.
- értelmezi az alapvető ellátórendszerek funkcióját

Környezetismeret

Cél és feladatrendszer:

- képessé tegye a gyermekeket a szűkebb és tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére, a változások megértésére, alapvető ok-okozati összefüggések meglátására
- egészség megőrzése és az egészséges életvitel, az egészséges életmód szokásainak alakítása, valamint az egészséget károsító hatások tudatos kerülésére való nevelés

3-4.évfolyam

A környezetismeret tanításának legfontosabb célja a 3–4. évfolyamon azoknak a képességeknek a fejlesztése, valamint azoknak a szokásoknak az alakítása, melyek szűkebb és tágabb környezetük megismeréséhez és a felsőbb évfolyamokon a természettudományos tárgyak tanulásához szükségesek.

Követelményrendszer 3-4.évfolyamon:

- felismeri és megnevezi egy konkrét növény és állat választott részeit
- megnevezi az időjárás fő elemeit
- azonosítja az anyagok halmazállapotát
- figyelemmel kíséri rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot- változásokat
- tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez
- felismeri a napszakok, évszakok változásai, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket
- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát
- megnevezi az ember életszakaszait
- tanterméről, otthona valamely helységéről egyszerű alaprajzot készít és leolvassza
- felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket
- felismeri lakóhelyének jellegzetes felszíni formáit
- iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő és mellékvilágtájakat
- térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit, vizeit
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagy tájait, felismeri azok jellemző felszínformáit
- Térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, hazánk fővárosát

- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat
- felismeri a természetvédelem jelentőségét
- felismeri mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához
- elsajátít olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak
- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegség megelőzésének alapvető módjait

Természettudomány

A természettudomány tárgy négy olyan alapszciplína (biológia, fizika, földrajz és kémia) köré szerveződik, amelyek a természeti törvényszerűségek, rendszerek és folyamatok megismerésével foglalkoznak. Ennek megfelelően a természettudomány tárgy célja e komplex tudásanyag integrálása az egyes természeti rendszerek közötti alapvető összefüggésekre való rávilágítás révén.

A tárgy célja inkább a fogalmi megértés, és nem az információk szigorú megtanítása; valódi problémamegoldást kínál. Előnyben részesíti az életszerű természettudományos problémák csoportmunkában (projektmódszerrel, kutatásalapú tanítással) történő feldolgozását.

Követelményrendszer 5-6. évfolyamon:

- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a víz különböző tulajdonságait,
- megfigyeli a különböző halmazállapot-változásokhoz (olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás) kapcsolódó folyamatokat
- elsajátítja a tűzveszélyes anyagokkal való bánásmódot, tűz esetén ismeri a szükséges teendőket
- vizsgálat révén azonosítja a tipikus lágyszárú és faszárú növények részeit
- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket a hőmérséklet, a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom és az idő meghatározására
- felismeri és megfigyeli a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat, megadott vagy önállóan kitalált szempontok alapján csoportosítja azokat
- felismer és megfigyel különböző természetes és mesterséges anyagokat, ismeri azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat, ismeri a természetes és mesterséges környezetre gyakorolt hatásukat;
- önállóan végez egyszerű kísérleteket

- kísérletekkel igazolja a növények életfeltételeit
- megfigyeli a mágneses kölcsönhatásokat, kísérlettel igazolja a vonzás és a taszítás jelenségét,
- megfigyeli a természet ciklikus változásait;
- megérti a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket
- felismeri a felszínformák ábrázolását a térképen;
- megérti a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket
- felismeri és használja a térképi jelrendszert és a térképajtákat
- felismeri a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken
- felismeri a nevezetes szélességi köröket a térképen;
- megfogalmazza Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését
- felismeri és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket;
- bejelöli a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat.
- a valóságban megismert területről egyszerű, jelrendszerrel ellátott útvonaltervet, térképet készít;
- felismeri és megnevezi a növények életfeltételeit, életjelenségeit
- felismeri és megnevezi a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- azonosítja a lágyszárú és a faszárú növények testfelépítése közötti különbségeket
- felismeri és megnevezi az állatok életfeltételeit és életjelenségeit;
- felismeri és megnevezi az állatok testrészeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítja;
- azonosítja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket;
- életközösségeként értelmezi az erdőt;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők életközössége esetén;
- táplálékláncokat és azokból táplálékhalózatot állít össze a megismert erdei növény- és állatfajokból;
- tisztában van az erdő természetvédelmi értékével, fontosnak tartja annak védelmét.
- megadott szempontok alapján összehasonlítja a rétek és a szántóföldek életközösségeit
- életközösségeként értelmezi a mezőt;
- példákon keresztül mutatja be a mezőgazdasági tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- megfigyeli hazánk vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzői

- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le a vízi élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan
- példákon keresztül bemutatja a vízhasznosítás és a vízszennyezés életközösségre gyakorolt hatásait
- tisztában van a vízi társulások természetvédelmi értékével, fontosnak tartja azok védelmét
- felismeri és megnevezi az emberi test fő részeit, szerveit;
- látja az összefüggéseket az egyes szervek működése között;
- érti a kamaszkori testi és lelki változások folyamatát, élettani hátterét;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, azokat igyekszik betartani
- példákat hoz a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására;
- megismerkedik néhány hazai jellegzetes kőzettel
- tisztában van azzal, hogy a talajpusztulás világméretű probléma;
- megnevezi az éghajlat fő elemeit;
- jellemzi és összehasonlítja az egyes éghajlati övezeteket

Fizika

- A tanuló aktív problémamegoldóként a legkorszerűbb fizikai, tudományos ismereteket és készségeket sajátítsa el.
- A tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, ismeretek és készségek együttes fejlesztése.
- A fizika tantárgy fontos feladata a diákok természettudományos szemléletének kialakítása.

Követelményrendszer a 7-8. évfolyamon:

- jó becsléseket tud adni egyszerű számítás, következtetés segítségével;
- értelmezni tud egy jelenséget, megfigyelést valamilyen korábban megismert vagy saját maga által alkotott egyszerű elképzelés segítségével.
- megfigyeléseket és kísérleteket végez a környezetében, az abból származó tapasztalatokat rögzíti;
- felismeri a tudomány által vizsgálható jelenségeket,
- hétköznapi eszközökkel méréseket végez, rögzíti a mérések eredményeit,
- ismeri a fizika fontosabb szakterületeit;
- tudja azonosítani a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait,
- tudatában van az emberi tevékenység természetre gyakorolt lehetséges negatív hatásával;
- tisztában van azzal, hogy az energiának ára van, gyakorlati példákon keresztül ismerteti az energiatakarékosság fontosságát;

- ismeri a jövő tervezett energiaforrásaira vonatkozó legfontosabb elképzeléseket;
- ismeri a saját maga által használt eszközök működési elvének lényegét;
- megfelelően tudja összekapcsolni a hely- és időadatokat. Különbséget tesz az út és elmozdulás fogalma között. Ismeri, és ki tudja számítani az átlagsebességet, a mértékegységeket megfelelően használja. Tudja, hogy lehetnek egyenletes és nem egyenletes mozgások. Ismeri a testek sebességének nagyságrendjét;
- meghatározza az egyenes vonalú egyenletes mozgást végző test sebességét, a megtett utat, az út megtételéhez szükséges időt;
- tisztában van a mozgások kialakulásának okával, ismeri az erő szerepét egy mozgó test megállításában, elindításában,
- megismeri jelentős fizikusok életének és tevékenységének legfontosabb részleteit,
- egyszerű eszközökkel létrehoz periodikus mozgásokat, méri a periódusidőt, fizikai kísérleteket végez azzal kapcsolatban, hogy mitől függ a periódusidő;
- tisztában van a rugalmasság és rugalmatlanság fogalmával, az erő és az általa okozott deformáció közötti kapcsolat jellegével.
- ismeri a környezetében előforduló legfontosabb természeti jelenségek (például időjárási jelenségek, fényviszonyok változásai, égi jelenségek) fizikai magyarázatát;
- jellemzi az anyag egyes halmazállapotait, annak sajátságait, ismeri a halmazállapot-változások jellemzőit, a halmazállapot-változások és a hőmérséklet alakulásának kapcsolatát;
- tudja magyarázni a folyadékokban való úszás, lebegés és elmerülés jelenségét, az erre vonatkozó sűrűségfeltételt;
- tudja, miben nyilvánulnak meg a kapilláris jelenségek, ismer ezekre példákat a gyakorlatból (pl. növények tápanyagfelvétele a talajból);
- kísérletezés közben, illetve a háztartásban megfigyeli a folyadékok és szilárd anyagok melegítésének folyamatát, és szemléletes képet alkot a melegedést kísérő változásokról, a melegedési folyamatot befolyásoló tényezőkről.
- ismeri a villamos energia felhasználását a háztartásban, az energiatakarékosság módozatait, az érintésvédelmi és biztonsági rendszereket és szabályokat;
- ismeri az elektromos állapot fogalmát, kialakulását,
- szemléletes képe van az elektromos áramról, ismeri az elektromos vezetők és szigetelők fogalmát;
- használja a feszültség, áramerősség, ellenállás mennyiségeket egyszerű áramkörök jellemzésére;
- tudja, hogy a Földnek mágneses tere van, ismeri ennek legegyszerűbb dipól közelítését. Ismeri az állandó mágnes sajátságait, az iránytűt.
- gyakorlati példákon keresztül ismeri a fény és anyag legelemibb kölcsönhatásait (fénytörés, fényvisszaverődés, elnyelés, sugárzás), az árnyékjelenségeket, mint a fény egyenes vonalú terjedésének következményeit, a fehér fény felbonthatóságát.
- ismeri az aktuálisan használt elektromos fényforrásokat, azok fogyasztását és fényerejét meghatározó mennyiségeket,
- ismeri a látás folyamatát, a szem hibáit és a szemüveg szerepét ezek kijavításában, a szem megerősítésének (például számítógép) következményeit;

- ismeri néhány gyakran használt optikai eszköz részeit, átlátja működési elvüket;
- tisztában van a fény egyenes vonalú terjedésével, szabályos visszaverődésének törvényével, erre hétköznapi példákat hoz.
- tudja azonosítani a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait, és fizikai ismeretei alapján javaslatot tesz a károsító hatások csökkentésének módjára;
- érti a hullámmozgás lényegét és a jellemző legfontosabb mennyiségeket: frekvencia, amplitúdó, hullámhossz, terjedési sebesség;
- megfigyeli az elterjedt hangszereket használat közben, felismeri azok működési elvét;
- ismeri a hallás folyamatát, a levegő hullámzásának szerepét a hang továbbításában. Meg tudja nevezni a halláskárosodáshoz vezető főbb tényezőket.
- ismeri az éghajlatváltozás problémájának összetevőit, lehetséges okait. Tisztában van a hagyományos ipari nyersanyagok földi készleteinek végességével és e tény lehetséges következményeivel.
- ismeri az ózonpajzs elvékonyodásának és az ultraibolya sugárzás erősödésének tényét és lehetséges okait.
- ismeri a környezetében előforduló legfontosabb természeti jelenségek (például időjárási jelenségek, fényviszonyok változásai, égi jelenségek) fizikai magyarázatát;
- érti a nappalok és éjszakák változásának fizikai okát,
- ismeri a csillagok fogalmát, ismeri a világűr fogalmát, a csillagászati időegységeket (nap, hónap, év);
- ismeri a csillagképek, a Sarkcsillag, valamint a Nap égi helyzetének szerepét a tájékozódásban;

Kémia

Cél és feladatrendszer:

- a természettudományok iránti érdeklődés felkeltése, a természettudományos szemléletmód kialakítása, valamint a kémiának a társadalom és az egyén életében betöltött szerepének bemutatása
- kémiával való ismerkedés közben a tanulók olyan tapasztalatokon, kísérleteken nyugvó, biztos anyagismereten alapuló tudást szerezzenek, amely nemcsak segíti őket (például a háztartási teendőkben), hanem életmentő is lehet számukra
- csomópontja az elemek, a vegyületek és a keverékek, illetve az atomok, a molekulák és az ionok megkülönböztetése, valamint a periódusos rendszer jelentőségének és használhatóságának megismerése
- kiemelt figyelmet kell szentelni a tanulók gondolkodásának megismerésére, a fogalmi megértési problémák (tévképzetek, primitív axiómák) feltárására.
- Nagyon fontos, hogy mind a kémiai tanulmányok, mind az egyes témakörök tárgyalása ne száraz leírással, hanem érdekes, a tanulók számára is izgalmas kérdések, problémák felvetésével, kísérletek bemutatásával kezdődjön

Követelményrendszer:

- ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát
- megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;
- megkülönbözteti a kísérletet, a tapasztalatot és a magyarázatot
- ismeri a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;
- tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre
- megismeri néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit.
- képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel kapcsolatban;
- a részecskemodell alapján értelmezi az oldódást;
- tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai
- példát mond a valódi oldatra és a kolloid oldatra
- különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
- szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
- ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
- tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell);
- érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- ismeri a köznapi anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
- a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
- ismeri a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
- ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait.
- megérti és példákkal szemlélteti az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös kapcsolatát kémiai szempontok alapján;
- ismeri természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait
- érti a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását;

- azonosítja és példát hoz fel a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;
- konkrét lépéseket tesz annak érdekében, hogy mérsékelje a környezetszennyezést (pl. energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás).
- tisztában van azzal, hogy a bennünket körülvevő anyagokat a természetben található anyagokból állítjuk elő;
- tisztában van vele, hogy az életfolyamatainkhoz szükséges anyagokat a táplálékunkból vesszük fel zsírok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok formájában;
- tud érvelni a változatos táplálkozás és az egészséges életmód mellett;
- képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédő szerek, háztartási mosó- és tisztítószer) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára;
- tudja, hogy a különféle ásványokból, kőzetekből építőanyagokat (pl. meszet, betont, üveget) és fémeket (pl. vasat és alumíniumot) gyártanak;

Biológia

Cél és feladatrendszer :

- a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére
- problémák felismerése, a kutatási kérdés megfogalmazása, a hipotézisalkotás, a kísérlettervezés és -kivitelezés, az eredmények rögzítése és értelmezése
- A természeti környezet védelme
- Természet és gazdálkodás összhangja
- egészségnevelés
- az egészség értékékként való kezelésére és az ennek megfelelő életvezetés kialakítása

Követelményrendszer :

- útmutató alapján, másokkal együttműködve kísérleteket hajt végre,
- a vizsgált biológiai jelenségekkel kapcsolatos megfigyeléseit, következtetéseit és érveit érthetően és pontosan fogalmazza meg,
- alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, azonosítani tudja egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit
- képek, videók megfigyelések alapján összehasonlítja a növényi és az állati sejtek felépítését és működését,
- digitális eszközökkel képeket, videókat, adatokat rögzít, keres és értelmez
- , érti, hogy a mai emberi faj is az evolúció során alakult ki;
- elfogadja, hogy minden ember egy fajhoz tartozik és a nagyrosszok értékükben nem különböznek,
- alaktani jellemzők összehasonlítása alapján felismer néhány fontosabb növény- és állatcsoportot, ezekbe besorolást végez;

- vizsgálata alapján összehasonlítja a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját
- alapfokon ismeri a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény- és állatfajait;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növényvilág közötti kapcsolatokat;
- néhány tengeri növény- és állatfaj megismerése
- önállóan vagy másokkal együttműködve kivitelez tanulási projekteket
- életközösségek vizsgálata
- leírások, filmek és saját megfigyelései alapján elemzi az állatok viselkedésének alaptípusait
- értékeli a lakókörnyezetében található életközösségek környezeti állapotot és életminőséget javító hatását.
- természetvédelmi, egészségműveltségi témákban tényekre alapozottan érvel, vitákban többféle nézőpontot is figyelembe vesz;
- érti és elfogadja, hogy az élő természet rendelkezik olyan értékekkel, amelyeket törvényi eszközökkel is védeni kell, ismeri ennek formáit, felhívja a figyelmet az általa észlelt természetkárosításra;
- tájékozódik a környezetében található védett fajokról, életközösségekről, ezek eszmei értékéről és biológiai jelentőségéről, ismeri a hazai nemzeti parkok számát, területi elhelyezkedését, bemutatja védendő életközösségeik alapvető jellemzőit;
- kritikusan és önkritikusan értékeli az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását, életvitelében tudatosan követi a természet- és környezetvédelem szempontjait;
- ismeri a növények gondozásának biológiai alapjait, több szempontot is figyelembe véve értékeli a növények, a növénytermesztés élelmezési, ipari és környezeti jelentőségét;
- kritikusan vizsgálja a haszonállatok tartási módjai és a fajra jellemző igények közötti ellentmondásokat, ismeri és érti a nagyüzemi technológiák és a humánus állattartási módok közötti különbségeket;
- az emberi test megfigyelése alapján azonosítja a főbb testrészeket és testrészeket
- felismeri az emberi bőr, a csontváz és a vázizomzat főbb elemeit, ezek kapcsolódási módjait, értelmezi a mozgási szervrendszer felépítése és az ember mozgásképessége közötti összefüggéseket;
- alapvető mozgástípusok és egyes sportok esetében elemzi a mozgásszervrendszer működésének jellemzőit,
- tudja, hogy a testünk alapfelépítése az evolúciós fejlődés eredménye
- alapján felismeri az ember anyagforgalmi szervszereinek fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- azonosítja a táplálkozási, keringési, légzési, kiválasztási szervrendszerek alapvető biológiai funkcióit, az életfolyamatok lépéseit;
- felismeri az ember ideg- és hormonrendszerének fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- azonosítja az ideg- és hormonrendszer alapvető biológiai funkcióit, értelmezi a szabályozás elvét;

- ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát
- bemutatja az emberi nemek testi különbözőségének kialakulását, tisztában van a felelős szexuális magatartás ismérveivel, értékeli a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségét;
- értékeli a személyi és környezeti higiénia egészségmegőrzéssel kapcsolatos jelentőségét, ennek alapelveit személyes környezetében is igyekszik alkalmazni, egyéni képességeihez mérten tisztán, rendben tartja környezetét.
- az egészséget személyes és közösségi értéként értelmezi, érdeklődik az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk iránt,
- tényekkel igazolja a testi és lelki egészség közötti kapcsolatot
- értékeli a személyi és környezeti higiénia egészségmegőrzéssel kapcsolatos jelentőségét
- ismeri a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, igyekszik tudatosan alakítani étkezési szokásait, törekszik az életmódjának megfelelő energia- és tápanyagbevitelre, a normál testsúly megőrzésére;
- ismeri a kórokozót, a fertőzés és a járvány fogalmait
- felméri a baleseti sérülések kockázatait, igyekszik ezeket elkerülni, a bekövetkezett balesetek esetében felismeri a sérülés, vérzés vagy mérgezés jeleit, ezekről megfelelő beszámolót tud adni;
- a bekövetkezett balesetet, rosszulletet felismeri, segítséget (szükség esetén mentőt) tud hívni, valamint a tőle elvárható módon (életkori sajátosságainak megfelelően) elsősegélyt tud nyújtani;
- tudja alkalmazni az alapszintű újraélesztést

Földrajz

Cél és feladatrendszer:

- a tanulók megértsék Földünk mint egységes rendszer sérülékenységét, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja, és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek.
- feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására.
- kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakítása
- tanulók ismerjék meg szűkebb és tágabb természeti, társadalmi-gazdasági környezetünk jellemzőit, a körülöttük zajló folyamatokat és ezek összefüggéseit, kölcsönhatásait, a környezetben való tájékozódást, a benne történő eligazodást segítő alapvető eszközöket és módszereket
- kiemelt feladat a Föld megismertetésén keresztül a földrajzi gondolkodás tudatos fejlesztése
- a személyes érdeklődés felkeltését a szűkebb
- kialakítsa az önálló földrajzi tudásbővítés igényét és képességét, mert a tanulók egy jelentős részének nincs lehetősége a földrajzi ismeretek intézményi keretek között történő további bővítésére

Követelményrendszer:

- használja a földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket
- tájékozódik különböző típusú és tartalmú térképeken, biztonsággal leolvassa azok információtartalmát, a térképen elhelyez földrajzi elemeket;
- el tud készíteni egyszerű térképvázlatokat, útvonalterveket;
- bemutatja és értékeli lakóközösségének földrajzi jellemzőit, ismeri annak természeti és társadalmi erőforrásait
- összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket
- rendszerezi, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait
- ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában.
- következtet Magyarország és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térségi jellemzőire;
- reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik
- példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, megnevezi és ok-okozati összefüggéseiben bemutatja a globálissá váló környezeti problémákat.
- nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt.
- jellemzi Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit;
- ismerteti az Európai Unió társadalmi-gazdasági jellemzőit, példákkal igazolja világgazdasági szerepét.
- bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
- megnevezi az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat
- bemutatja a földrajzi övezetesség rendszerét, ismerteti az övezetek, övek kialakulásának okait és elhelyezkedésének térségi jellemzőit;
- összehasonlítja az egyes övezetek, övek főbb jellemzőit,
- helyi, regionális és a Föld egészére jellemző folyamatok közötti hasonlóságokat, összefüggéseket felismer;
- értelmezi a mindennapi életben jelen lévő pénzügyi tevékenységeket, szolgáltatásokat;
- életkori sajátosságainak megfelelő helyzetekben alkalmazza pénzügyi ismereteit

Ének zene

Az első négy évfolyamon elsősorban alapképességek és készségek fejlesztése zajlik. A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

Cél és feladatrendszer alsó tagozaton:

- az éneklés megszerettetése
- a zenei anyanyelv megismerése, elsajátítása és használata
- népdalok tanítása számtalan élethelyzetre ad példát és kínál megoldást.
- az aktív éneklés és a zenehallgatás során a tanulók örömteli élményekhez jussanak.
- fedezzék fel a zenei alkotás örömét, kifejező éneklésük, hangszeres játékok, ritmikai alkotásaik, saját kis zenei kompozícióik által.
- fejlődjön ritmikai készségük, zenei hallásuk, tanuljanak meg alapszinten kottát írni és olvasni
- ismerjenek meg zeneirodalmi alkotásokat, korosztályuknak megfelelő módon.
- tanévenként legalább egy közös hangverseny látogatást, mely hozzásegíti őket az élő muzsikálás szépségének megbecsüléséhez.

Követelményrendszer 1-2 évfolyamon:

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangj sajátosságainak megfelelően énekel, törekszik a tiszta intonációra
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat
- kézzelről énekel
- emlékezetből énekli a tanult gyerekdalokat
- felismeri a zongora hangját
- szóval, rajzzal, tánccal kifejezi a zen által benne keltett érzelmeket
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcad, fél értékű ritmusokat, azok szüneteit, tájékozódik a kétnegyedes ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, a záróvonalat, ismétlőjelet
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel
- képes egyszerű kottában tájékozódni

Követelményrendszer 3-4.évfolyamon:

- különböző dinamikai szinteken tud énekelni
- emlékezetből énekli a tanult népdalokat és egyházi énekeket
- emlékezetből énekli a Himnuszot
- ismeri a magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat
- ismer több ünnephez, jeles naphoz fűződő zenei részletet
- megismerkedik a szimfonikus zenekar főbb hangszereivel
- ismeri a 4/4-es ütemet, az egész értékű kottát, az egyedülálló nyolcadot és azok szünetét
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát
- felismeri és hangoztatja a szinkópát, a nyújtott és éles ritmust
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket
- énekel hétfokú hangsorban,

- a tanult dalokat tanári segítséggel szolmizálja kézzel mutatja

Cél és feladatrendszer felső tagozaton:

- a tanulók zenei anyanyelvi ismereteinek bővítése
- a megalapozott zenei képességek *továbbfejlődése*
- középpontban továbbra is a zenei aktivitás, ezen belül az éneklés áll.
- komplex élményátadás, mely a tanulót különféle tevékenységeken keresztül vonja be a zenélésbe
- a kortárs kulturális és zenei környezet megismerése
- tovább erősödjön a tanulóknál kulturális és társadalmi identitásuk
- a művészeteket, ezen belül a zenét, mint pótolhatatlan emberi szükségletet éljék meg

Követelményrendszer 5-6. évfolyamon:

- magyar népdalok, más népek dalai és műdalok éneklése önállóan vagy kottaképről
- A dalokban előforduló népi kifejezések értelmezése
- a legelterjedtebb magyar népi hangszerek ismerete
- a klasszikus zenekar hangszercsaládjainak felsorolása, és alapvető hangszereinek megnevezése
- A Szózat hallás utáni megtanulása és éneklése
- A tanult ritmusértékek bővítése a 16-od, kis éles és nyújtott ritmussal
- Az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése és megnevezése
- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézzelről történő éneklése
- az új ritmikai elemek felismerése kottaképben
- az új ritmikai elemek leírása rövid gyakorlatokban
- rövid dallamok írása betűkottáról hangjegyre, C-dóban

Követelényrendszer

7-8. évfolyamon:

- tanult népdalok és műdalok éneklése önállóan
- a magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői
- Műzene és népzenei feldolgozások különbsége
- Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket
- több szólamban való éneklés
- zenei elemek vizuális megjelenítése kézzel
- Új ismeret: 1# 1 bé előjegyzés
- A korábbi ismeretek mobilizálása

Vizuális kultúra

Cél és feladatrendszer::

- segítse a tanulókat az őket körülvevő világ vizuálisan értelmezhető jelenségeinek megértésében
- a vizuális művészeti alkotások átélésében és értelmezésében, illetve ennek segítségével környezetünk tudatos alakításában.
- a tanulók az iskolában megismerjék a magyarság által létrehozott legfontosabb képzőművészeti és építészeti műalkotásokat, nemzetünk hagyományos tárgykultúráját és díszítőművészetét
- a tanulók a magyar kultúrára büszkéek legyenek, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez.
- a tanulók ismerjék meg az európai és egyetemes vizuális kultúra legjelentősebb képzőművészeti és építészeti alkotásait, alakuljon ki bennük érdeklődés a vizuális jellegű művészetek iránt
- Váljanak nyitottá a régmúlt korok, illetve az őket körülvevő XXI. század művészeti jelenségek befogadására.
- adott iskolaszakaszokban az életkornak megfelelő szinteken játékos, kreatív szemlélet kialakítása és alkalmazása.
- minél szélesebb körű anyaghasználat, az alkotó tevékenységen keresztül a kéz finommotorikájának fejlesztése,
- a változatos médiumok és megközelítési módok alkalmazása
- a vizuális médiumok közötti átjárhatóság és a művészi gondolkodás szabadságának a kialakítása
- a vizuális kommunikáció digitális kultúrához is köthető mindennapi formáinak, illetve az épített környezet és a tárgyi világnak a vizsgálata, valamint a környezetalakítás tudatosságának fejlesztése.
- a kreativitás fejlesztése
- a tanulók önértékelésének és önismeretének fejlesztése, a mérlegelő szemlélet kialakítása.

1-2.évfolyam

Az iskolába lépő első osztályos gyerekek vizuális nevelésének legfontosabb feladata az, hogy az alkotás örömet, motiváltságát megőrizze, fenntartsa. Ehhez életkori sajátosságaikat, érdeklődésüket, személyes tapasztalataikat figyelembe vevő feladatrendszerre van szükség, mely sok játékos elemet tartalmaz és épít a gyerekek sajátos humorérzékére is. Az első két évfolyam vizuális nevelés gyakorlata ugyanakkor képességfejlesztő célú feladatrendszerben jelenik meg. Alkotói és befogadói képességeik

fejlesztése közben meg kell tanítani a gyerekeket a hagyományos ceruzarajz, tollrajz, víz- és temperafestés, agyaggal végzett mintázás és más, változatos anyagok és eszközök szakszerű használatára.

Követelményrendszer 1-2.évfolyamon:

- egyszerű következtetések szóbeli megfogalmazása és az élmények, kialakult érzések vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, mintázás, építés/konstruálás, tárgyalkotás).
- Közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok alapján vizuális jellemzők kiválasztása, csoportosítása, megnevezése

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában

- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- pontosan ismeri nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, kötöz, fűz, mintáz;
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzélést szövegesen is bemutatja, magyarázza;

–

–

3-4.évfolyam

Ebben az iskolaszakaszbán is kiemelt fontosságú az örömteli, motivált alkotói energiák fenntartása, melyet a változatos, élményalapú feladatok rendszerében, a gyerekek személyes érdeklődését figyelemmel kísérő és azt elfogadó, differenciált feladatkiadással, személyre szabott, formáló- segítő értékeléssel és figyelemmel érhetünk el.

–

Követelményrendszer 3-4. évfolyamon:

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít

- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza

- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti.

- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzélést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában
- azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít.
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában

5-6.évfolyam

Ebben az iskolaszakaszban erősödik fel a tanulóknál a valóság megismerése iránti fokozott igény. A látott és ismert vizuális világ ütköztetése révén nem csak mérlegelő gondolkodásuk, hanem az információk szelektálásának képessége is megalapozható. Az objektív és szubjektív ítéletek között képesek különbséget tenni. A valósághű ábrázolás igénye és a gyerek meglévő képességei közti eltérés vezethet az ábrázolási, alkotási kedv elvesztéséhez. A tantárgy tanításának egyik alapvető célja az alkotásra készítő motiváció fenntartása.

Követelményrendszer 5-6.évfolyamon:

- látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit kiemeli, bemutatja;
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzeli és megjeleníti a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;
- a látványokkal kapcsolatos objektív és szubjektív észrevételeket pontosan szétválasztja;

- különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal
- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján
- adott tartalmi keretek figyelembevételével karaktereket, tereket, tárgyakat, helyzeteket, történeteket részletesen elképzel, fogalmi és vizuális eszközökkel bemutat és megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is
- vizuális megjelenések, képek, mozgóképek, médiaszövegek vizsgálata, összehasonlítása során feltárt következtetéseit megfogalmazza, és alkotó tevékenységében felhasználja, egyénileg és csoportmunkában is;
- egyszerű tájékoztató, magyarázó rajzok, ábrák, jelek, szimbólumok tervezése érdekében önállóan információt gyűjt;
- célzottan vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket értelmez és tervez a kommunikációs szándék és a hatáskeltés szempontjait kiemelve.
- különböző korok és kultúrák szimbólumai és motívumai közül adott cél érdekében gyűjtést végez, és alkotó tevékenységében felhasználja a gyűjtés eredményeit;
- adott koncepció figyelembevételével, tudatos anyag- és eszközhasználattal tárgyakat, tereket tervez és hoz létre, egyénileg vagy csoportmunkában is;

–

7–8. évfolyam

A vizuális kultúra tantárgy feladata ebben az iskolaszakaszban is az, hogy a tanulók a vizuális művészet eszközeivel megismerhető világ jelenségeit megvizsgálják, értelmezzék, következtetéseiket az életkoruknak megfelelő szinten használják fel alkotó munkájukban. Az ebben az életkorban felerősödő mérlegelő gondolkodást, továbbá a személyes vélemények megjelenítését a vizuális kultúra tantárgy minden részterületén érdemes érvényesíteni. A tantárgy határozott célja a médiatudatosság fejlesztése, a fenntarthatóság, a környezettudatos szemlélet erősítése.

A technikai médiumok használatának túlsúlya miatt rendkívül fontos az újabb vizuális médiumok sajátosságainak megismertetése a tanulókkal.

Követelményrendszer 7-8.évfolyamon:

- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzeli és megjeleníti a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;
  - különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal

- megfogalmazza személyes viszonyulását, értelmezését adott vagy választott művész alkotásai, társadalmi reflexiói kapcsán
- látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- a helyzetek, történetek ábrázolása, dokumentálása során felhasználja a kép és szöveg, a kép és hang viszonyában rejlő lehetőségeket
- adott témát, időbeli, térbeli folyamatokat, történéseket közvetít újabb médiumok képírási formáinak segítségével
- adott koncepció figyelembevételével, tudatos anyag- és eszközhasználattal tárgyakat, tereket tervez és hoz létre, egyénileg vagy csoportmunkában is;
- gondolatait, terveit, észrevételeit, véleményét változatos vizuális eszközök segítségével prezentálja.

Dráma és színház

Cél és feladatrendszere:

- az élményeken történő megértés, valamint a kommunikáció, a kooperáció, a kreativitás fejlesztése, az összetartozás érzésének erősítése
- a gondolatok és érzelmek kifejezése
- különböző drámai és színházi kifejezési formák megismerése

Követelményrendszer a 7. évfolyamon:

- felismeri és azonosítja a dráma és a színház sajátosságait a látott előadásokban
- alapvető színpadi műfajok felismerése és megkülönböztetése
- ismeri és alkalmazza a kommunikációs jelek jelentéshordozó és jelentésteremtő erejét
- alkalmazza a tér, az idő, a tempó, a ritmus sajátosságait és összefüggéseit
- tudatosan irányítja és összpontosítja figyelmét a környezet jelenségeire
- a játékszabályokat betartja
- társaival együttműködik a dramatikus játékokban
- feldolgoznak kitalált történeteket
- részt vesz problémamegoldó szituációs játékokban
- színházlátogatáson vesz részt

Hon és népméret

Cél és feladatrendszer:

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

- népünk kulturális örökségével, nemzeti kultúránkkal, népi hagyományainkkal való megismerkedés
- segíti a közösségi, nemzeti azonosságtudat kialakítását
- megalapozza és áthatja a különböző tanítási területeket
- megalapozza a tanulók nemzeti önismeretét, nemzettudatát, a tevékeny hazaszeretetét.

Követelményrendszer 6. évfolyamon:

- megbecsüli a szűkebb lakókörnyezetének épített örökségét, természeti értékeit, helyi hagyományait
- megismeri néphagyományainkat, keresztény ünnepeinket megismeri
- megbecsüli az idősebb családtagok tudását
- ok-okozati összefüggést állapít meg az eltérő természeti környezet és a különböző tájakon élő emberek eltérő életmódja között
- megismerkedik hazánk értékeivel
- tiszteletben tartja más kultúrák értékeit

Technika és tervezés

Cél és feladatrendszer:

- a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzés
- a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotómunka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával
- a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása
- olyan cselekvőképesség kialakítása, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás
- hogy a gyerekek mintát követve bekapcsolódjanak, és örömmel vegyenek részt benne, megéljék a sikert, büszkék legyenek munkájukra, épüljön, erősödjön motivációs bázisuk.

Követelményrendszer 1-2.évfolyamon:

- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;

- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- ismeri az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeit
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;

Követelményrendszer a 3-4.évfolyamon:

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése, ismerete

- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;

MODUL „B”: Háztartásökönómia – életvitel technológiái

Cél és feladatrendszer 5-7.évfolyamon:

- tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása
- Olyan cselekvőképesség kialakítása, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás.
- az ember környezetátalakító tevékenységének, felelősségének megismerése, megértése, az ehhez kapcsolódó erkölcsi és etikai kérdések feltárása, az etikus magatartás kialakítása.
- komplex alkotótevékenységek útján sajátítják el a tanulók a sikeres önellátó, családellátó tevékenységhez szükséges praktikus ismereteket
- A gyerekek megélik az alkotó munka örömét az egyéni vagy közös tevékenységek során. Büszkéek alkotásaikra, a létrehozott produktumokra
- Konfliktuskezelési technikájuk kialakul, fejlődik, tudatossá válik
- Szabálykövető magatartásuk segíti a rendeltetésszerű, balesetmentes szerszám- és eszközhasználatot.
- Felelősséget vállaljanak az elvégzett munkáért.
- A tanulók fogyasztói döntéseit, magatartását, életvitelét környezet- és egészségtudatos ismereteik, attitűdjeik irányítják.
- Különbséget tesznek a valós és a virtuális történések között.
- Az egyes munkatevékenységek értékét felismerik a társadalom boldogulásában, a hétköznapi biztonságában.
- Évfolyamról évfolyamra haladva a tanulók önállósága egyre nő a tervezési folyamatban, az anyaghasználatban, a cél eléréséhez vezető tanulási út megválasztásában
- A tanulók ismerjék fel az ember személyes felelősségét a környezet alakításában.

Követelményrendszer 5-7.évfolyamon:

- egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik
- tevékenységének tervezésénél és értékelésénél figyelembe vesz környezeti szempontokat;
- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;
- felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait;
- a csoportban feladata szerint tevékenykedik, tudását megosztja;
- megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben;
- tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal
- önállóan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján;
- céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból;

- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében;
- önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét
- a problémamegoldás során önállóan vagy társakkal együtt fogalmaz meg megoldási alternatívákat;
- alkalmazza a döntés-előkészítés, döntéshozatal eljárásait, hibás döntéseiben változtat.
- felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát;

Testnevelés

Cél és feladatrendszer 1-8.évfolyamon:

- Egyik legfontosabb feladata a tanulók testi, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésének biztosítása, mely kiemelten a Nemzeti alaptanterv testi-lelki egészségre nevelés célját valósítja meg, miközben az alapkompenciák és az ezekre épülő Nat kompetencia-összetevők fejlesztése is megtörténik.
- . Az egészséges és harmonikus életvitelt megalapozó ismeretek átadása, a szokások kialakítása
- a mozgásműveltség kialakítása és fejlesztése mellett kiemelt szerepet kapjon a motoros képességek fejlesztése.
- az élethosszig tartó, egészségtudatos, tevékeny, harmonikus életvitel megvalósítása
- a rendszeres higiéniai alapok megismerése, elsajátításának igénye
- A szabadterén, a természetközeli helyszíneken végzett rendszeres testmozgás szükségességének tudatosítása a környezet megismerésén keresztül járul hozzá a fenntartható jelen és jövő iránti elkötelezettséghez
- a játékos cselekvéstanulás
- minden tanuló a számára megszerezhető tudás legmagasabb szintjére jusson.
- Célként szolgál továbbá a diákok önismeretének fejlesztése, énképének, érzelmi-akarati készségeinek formálása, a szabálykövető magatartásminták kialakítása
- Ugyanakkor korosztályuknak megfelelően fejlődik izomérzékelésük, ritmus- és reakcióképességük, térbeli tájékozódó és egyensúlyozó képességük

Követelményrendszer 1-2.évfolymon:

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi
- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik

- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Követelményrendszer 3-4. évfolyamon:

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat.
- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Követelményrendszer 5-8.évfolyamon:

- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.
- megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat;
- futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben;
- magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabda hajítás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit.
- segítségadással képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.
- a sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;
- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat;
- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.
- a sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;
- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

HITTAN

Cél- és feladatrendszer

A tantárgy célkitűzéseit az Általános Katekétikai Direktórium (Budapest, 1980. SZIT) alapján terveztük meg, amely határozottan mutatja a hitoktatók feladatát. A Direktórium a következő gondolatokat hangsúlyozza:

„A keresztény életet minden életkorban és minden történelmi helyzetben Isten Igéjével világítsák meg” (D 20).

Mivel „a hitoktatás feladata, hogy segítse az embereket megvalósítani... az Istennel való közösséget, a keresztény örömhírt úgy kell előadnia, hogy nyilvánvalóvá váljék: általa kerül biztonságba az emberi élet legnagyobb értéke” (D 23). „Ezért a hitoktatásnak ápolnia kell és meg kell világítania az istenszeretet növekedését... és ennek az erénynek a megnyilvánulásait” (D 23). Tehát „nem elegendő, ha a hitoktatás csupán felébreszt valamilyen - jóllehet igaz - vallásos tapasztalatot: oda kell eljuttatnia az embert, hogy lassanként felfogja az isteni igazság teljességét” (D 24).

A tanévek anyagának összeállításában nem feledkeztünk meg arról, hogy „Krisztus vezet el az embert az Atyához azzal, hogy elküldi a Szentlelket Isten népéhez.” Ezért tanításunkban mindig Krisztus áll a középpontban, hiszen „az Egyház alapja Őbenne van” és „Őbenne nyeri el minden a megújulását”. Krisztus által jutunk el az Atyához. De ez az „Atyához vezető út a Szentlélekben nyílik meg” (D 41).

Részleges célkitűzéseinket annak a zsinati tanításnak szellemében fogalmazzuk meg, amely hangsúlyozza, hogy összefüggéseket kell látnunk Isten és Krisztus misztériuma, valamint az emberi lét és az ember végső célja között, és eközben egyáltalában nem kell lekicsinyelnünk azokat a földi célokat, amelyeket egy-egy ember vagy közösség közvetlenül el akar érni Istentől kapott hivatása szerint.

A rendszeresség és folyamatosság didaktikai alapelvét követve és az életkori sajátosságokhoz igazodva egy-egy fejlődési szakasz követelményének megfelelően az alsó hat évfolyam tananyagát alapnak tekintve építkezünk.

A kisiskolás kor érzelmi-értelmi-akarati jellemzőit figyelembe véve a vallási ismereteket csupán alapozzuk, és megindítjuk a gyermeket a keresztény életgyakorlatban. Az oktatásban a gyermekek közvetlen környezetükben (család, rokonok, emberek, osztály és templomi közösség) szerzett tapasztalataira és a Világlátó (a sajátosan keresztény szemléletű környezet- és természetismeret) tantárgy ismereteire építünk.

A személyiségfejlődés következő szakaszában - figyelembe véve a közösségi élet felé fordulás, a szociális érzés és a tettekeszség tényezőinek megjelenését - a keresztény életgyakorlattal kapcsolatos problémák és megoldási lehetőségek ismeretkörét bővítjük és mélyítjük. Figyelembe vesszük, hogy ezek a gyermekek már képesek akarati életükben a jó és a rossz differenciáltabb szemléletére és ennek alapján gyakorlatuk formálására. Nevelésükben az önnevelés és a lelkiismeret-formálás feladatának fontosságát is hangsúlyozzuk.

A serdülőkorúak adottságait figyelembe véve e korosztály tagjainak korábbi ismereteit hatékonyan bővítjük, és hangsúlyozzuk az ifjúkorban tudatosan vállalt katolikus életszemlélet és gyakorlat fontosságát.

A tanterv követelményrendszere az elmélet és a keresztény élet összhangjának fontosságát hangsúlyozza. A tanulóktól elvárjuk, hogy minden életszakaszban - az életszakasz sajátosságainak megfelelően - szavakban és cselekedetekben tegyenek tanúságot Krisztus mellett.

A tanterv megvalósításhoz módszertani szempontból az Általános Direktórium útmutatásait ajánljuk segítségül:

A legfontosabb módszertani alapelv: „A jó emberi és keresztény kvalitások sokkal termékenyebbé teszik a katekézist, mint bármelyik módszer” (D 71).

A hitoktatónak „mindig az írott vagy hagyományozott kinyilatkoztatást és az egyházi tanítást kell szem előtt tartania. Ezen kívül, bármelyik részletről is legyen szó, a katekétának pontosan kell tudnia, hogy az éppen tárgyalt anyagnak hogyan áll középpontjában Krisztus misztériuma; hogyan tanít ebben a részletkérdésben az egyház,... hogyan ünnepli ezt a liturgiában, és hogyan valósítja meg hívei életének gyakorlatában” (D 45).

A „katekézis anyaga egészének Szentháromság-központúnak kell lennie” (D 41).

A katekézis történhet deduktív és induktív módszerrel: vagy az isteni világból indul ki, és eljut az emberig; vagy az emberi világból (bibliai események, liturgikus történések, az egyház és a mindennapi élet eseményei) indul ki, és eljut az isteni világhoz.

„Olyan pedagógiai módszert kell kiválasztani, amely megfelel a hitoktatásban részt vevők közösségi körülményeinek” (D 46).

„Minden emberi tanítás első követelménye,... hogy lehetővé tegye és felébressze a belső tevékenységet abban, akire irányul. A katekézissel tehát a hit belső aktusát kell felébreszteni” (D 75).

A modern pedagógiai eszközök és a tanítás-technológiai ismeretek nagy segítséget nyújtanak az ismeretek elsajátításához és mélyebb, tartósabb megszilárdításához. Egyben segítséget nyújtanak az alkalmazásnál is. Így használható a foglalkozásokon az audiovizuális eszközöknek széles skálája, a rajz, a kép-meditáció a dramatizálás megoldásaival együtt.

Az ellenőrzési és értékelési alapelvek megvalósításában a didaktika nyújtotta lehetőségekkel kell élnünk. Többek között a feladatlapos vizsgáldás különböző formáit is használhatjuk. Értékelésünkben figyelembe kell vennünk, hogy csak a vallásismeret elsajátítása mérhető és értékelhető. A hitbeli fejlődés foka, mértéke, annak őszintesége a kegyelem kérdése és Isten ítéletére tartozik. Alapszabályunk, hogy értékelésünk mindig nevelő szándékú legyen. Érdemjegyekkel büntetni igen veszélyes és a személyiség fejlődése szempontjából nagyon káros.

Évfolyamonkénti bontásban:

1. évfolyam:

Oktatási cél: Ismerkedjenek meg a gyermekek a történeti Jézus életének főbb eseményeivel. Ismerjék meg Jézus Krisztust mint az Atya küldöttét (kapcsolódva a karácsonyi és a húsvéti ünnepkörhöz).

Ismerjék meg a jézusi tanítás sarkalatos elemeit néhány evangéliumi példabeszéd feldolgozásának tükrében. Váljanak számukra ismerőssé, érthetővé a vallási jelek, főbb szimbólumok; ismerkedjenek az egyházi élet személyeivel, eseményeivel és kellékeivel.

Nevelési cél: Közös élmények, cselekvések kapcsán az osztályközösség tagjai erősödjenek összetartozásukban. Közös áhítatélmények révén váljanak képessé személyes imádságra, de gyakorolják a közösségben végzett ima kötött, fegyelmezett formáit is. Jézus tanításának ismeretében tudatosan reflektáljanak személyes életük eseményeire, feladataira.

Alapkövetelmények

Legyen a gyermeknek élményszerű fogalma Istenről mint gondviselő Atyáról, s ezt tudja is kifejezésre juttatni a maga értelmi-érzelmi szintjén. Ismerje és tudja elmondani Jézus életének főbb eseményeit kisebb segítséggel. Váljék tudatossá a gyermekben, hogy Jézus az Atya küldötte. Ismerje a karácsony, húsvét, pünkösd ünnepeinek tartalmát. Ismerje és értse a legelemibb vallási jeleket, szimbólumokat. Ismerje és szeresse az egyházat mint Isten népét, a Jézus Krisztusban hívők nagy családját, amelynek látható feje a római pápa. Ismerje a templom főbb liturgikus tárgyait, s tudjon a templomban megfelelő módon viselkedni, illetve a közös liturgiában részt venni. Tudja az alapvető imádságokat, az egyszerűbb egyházi énekeket.

2. évfolyam:

Oktatási cél: a 2. évfolyamban a gyermekeknek meg kell ismerniük az őket hívó Jézus életének és tanításának főbb mozzanatait az evangéliumok alapján. Emellett meg kell tanulniuk a Miatyánkot, az Üdvözlégyet, a Hiszekegyet (elemeiben), a szentmise főbb részeit és ismerniük kell a keresztség szentségét.

Nevelési cél: Segíteni kell a gyermeket annak felismerésében, hogy Jézus az ő barátja, aki hívja, szereti és tanítja őt. Készségessé kell tenni a gyermeket a Jézussal való szentségi találkozásra.

Alapkövetelmények

Ismerje a tanuló Jézus nyilvános működésének főbb eseményeit. Tudjon elmondani egy-egy evangéliumi történetet. Ismerje Jézus megváltói szerepét, tevékenységét. Ismerje a keresztség szentségét. Ismerje a szentmise fő részeit.

3. évfolyam:

Oktatási cél: A 3. évfolyamban a gyermeknek ismernie kell Jézus életét, legfontosabb tanításait, el kell sajátítania a bűnbánat szentségével, illetve az oltáriszentséggel kapcsolatos tudnivalókat, és tudnia kell a tízparancsolatot és Jézus új parancsolatát. - Harmadikos korban a gyerekek számára feltétlenül biztosítani kell az Újszövetségi Szentírás használatát és az órákon mintegy bele kell nőniük a Szentírás rendszeres olvasásába.

Nevelési cél: A gyermeket hozzá kell segíteni ahhoz a felismeréshez, hogy a Jézust követő ember válasza Isten szeretetére a Krisztus tanítása szerinti élet és a vele való találkozás az Eucharishtiában. A gyermek tárgyi tudásának építésével egy időben lelki fejlődését is segítenünk kell, hogy a harmadik év végére minél felkészültebb lehessen az Eucharisztia tudatos vételére. Imaéletének formálásában arra kell törekednünk, hogy a saját korának megfelelő szinten értse és érezze az ima fontosságát. Segítenünk kell őt abban, hogy szintjének megfelelően tudatosan válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra.

Alapkövetelmények

Ismerje a tanuló Jézus életének legfontosabb eseményeit és tanítását. Sajátítsa el a bűnbocsánat szentségével és az Oltáriszentséggel kapcsolatos tudnivalókat. Tudja fejből a tízparancsolatot. Ismerje a négy evangélium szerzőjét, az evangéliumok sorrendjét. Tudjon fejből idézni legalább 20 evangéliumi részből egy-egy verset. Ismerje Jézus új parancsát.

4. évfolyam:

Oktatási cél: A gyermekek ismerjék meg az ószövetségi elbeszéléseket, ismerjék meg az elbeszélések erkölcsi üzenetét, valamint a belőlük sugárzó végtelen isteni szeretetet. Törekednünk kell arra is, hogy a tanulók észrevegyék az elbeszélések Újszövetségre mutató jellegét. - Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ebben az életkori szakaszban a gyermekek még nem rendelkeznek történeti ismeretekkel, nem képesek történelmi távlatban gondolkodni. Jóllehet a történetek bizonyos időrendiségben következnek egymásra, nem célunk az üdvtörténeti sorrendiség bemutatása.

Nevelési cél: Alapcélkitűzésünk az, hogy megragadjuk a gyermekek bizalommal teli érdeklődését és azt Isten szeretetére irányítsuk. Tudatosítanunk kell bennük, hogy miként az ószövetségi ember élete, az ő életük is Isten kezében van. Segítsük őket abban, hogy mindennapi életükben bizalommal hagyatkozzanak a mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki bennük a készséget, hogy figyeljenek a népét féltő szeretettel vezető és a minden problémára válaszoló Úr szavára.

Alapkövetelmények:

Tudják elmesélni a hallott ószövetségi történeteket. Tudják fejből az olvasmányok végén szereplő szentírási idézeteket könyv nélkül. Ismerjék az erény és a bűn fogalmát, a három isteni erényt, azok jelentőségét az ember életében. Ismerjék meg a legfőbb erényeket az ószövetségi történetek kapcsán. Tudják a négy sarkalatos erényt. Ismerjék a főbűnököt, illetve az ezekkel ellentétes erényeket. Ismerjék az ószövetség népének Isten által kiválasztott kiemelkedő személyeit. Tudják hitünk fő igazságait.

5. évfolyam:

Oktatási cél: Az ötödik évfolyamba járó gyermek ismerje meg az üdvtörténet egyes eseményeit, és bennük Isten üzenetét. Csodálkozzon rá az előképekre, ismerje fel beteljesülését az újszövetségben. Legyen fogalma az ószövetség nagy korszakainak egyes eseményeiről. Ismerje a tanító elbeszélések tanulságát, tudjon nyitott lélekkel figyelni Isten üzenetére, és tudja azt megvalósítani saját életében. Ehhez nyújtanak segítséget azok a példák is, melyeket a közelmúlt eseményeiből válogatott a tankönyvbe példaként a szerző.

Nevelési cél: Tanítsuk meg a tanulót annak tudatosítására, hogy az ő életében is jelen van a Gondviselő Isten, aki mindnyájunkat meghív az örök boldogságra. Váljon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni, megélni és másoknak továbbadni. Szeresse az Egyházat. Szívesen olvassa a Szentírást, tanulja meg azt az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

6. évfolyam:

Oktatási cél: Az Egyház születésének és történelmének bemutatása kapcsán tudatosítjuk a tanulóknak, hogy az Egyház történelme a Jézus Krisztusban kezdődő újszövetségi üdvtörténet folytatása. Megtanítjuk őket arra is, hogy hívő szemmel szemléljék ezeket az eseményeket, vegyék észre, hogy az Egyház életének valamennyi történésében Isten működik, és az eseményeken keresztül Ő készíti elő az emberiség üdvösségét.

Nevelési cél: Rávezetjük tanítványainkat arra, hogy a történelmi eseményekben mindig az üdvösségünket munkáló Istent fedezzék fel. Megtanítjuk őket arra is, hogy saját életük eseményeit is annak fényében szemléljék, hogy Isten hozzájuk is közeledni akar csakúgy, mint az egyháztörténelem nagyjaihoz, és el akarja vezetni őket is az örök élet útjára. Az utolsó fejezet jövőképet is rajzol a fiatalok elé: bemutatja a megújuló Egyházat és kijelöli benne az ember feladatát és felelősségét a világ iránt.

7. évfolyam:

Oktatási cél: A dogmatika tantárgy keretében a tanulók megtanulják pontosan megfogalmazni a hitigazságokat. Ez megalapozza tudásukat, és előkészíti a továbbhaladást a hit útján. A mai világban nagyon sokféle hatás éri az embereket. Az erkölcsstani fejezet segítségével rá kell ébreszteni a tanulókat arra, hogy az erkölcsi törvények az emberek személyes boldogságát és az egész közösség életének harmóniáját és javát szolgálják, és minden ember számára kötelező érvényűek. Így vezethetjük el őket a bérmálás szentségéhez, amelyben a Szentlélek bőséges kegyelmét kapják a saját üdvösségükre, az Anyaszentegyház és az egész emberiség javára. Az üdvtörténet erkölcsi tanulságainak feltárásával bemutatjuk a tanulónak, hogy a konkrét ember erkölcsös élete nem más, mint a személyére vonatkozó isteni terv felfedezése és szabad megvalósítása. Rámutatunk a személyre szóló isteni elgondolást szétziláló bűn veszélyeire és arra a tényre, hogy a lényünket romboló bűn okozta károk helyreállítása csak Jézus Krisztus megváltói halála és feltámadása által lehetséges.

Nevelési cél: Az erkölcsi élet válasz Isten hívó szavára. Segítsük a tanulót, hogy felfedezze: az ő személyes boldogságának elérése Jézus Krisztusban lehetséges. Segítsük továbbá a helyes vallásosság kialakításában. Bátorítsuk, hogy bizalommal valósítsa meg életében az evangélium tanítását és élje meg az Isten –és emberszeretetet.

8. évfolyam:

Oktatási cél: Az alapvető hittan fejezetben hitünk alapigazságait mutatjuk be. Megtanítjuk tanulóinkat arra, hogy életük tudatos viszonzása legyen Isten szeretetének, amely Jézus Krisztusban jelent meg. Isten kegyelmi erejével, irgalmasságával kitárult az ember felé, hogy megszentelje, és üdvösségre vezesse a benne hívőket. A tudatos lelkiélet és a liturgiában való részvétel nem választható el egymástól. A liturgia fejezet ahhoz nyújt segítséget, hogy a

Krisztus misztériumát megjelenítő megemlékezésben hívő lélekkel tudjon részt venni a tanuló. Ismerje a szentségeket, amelyekkel él, mint a kegyelem látható, hatékony jeleit. Ismerje a leggyakoribb szentelményeket. Imaszokásai gazdagítsák lelki életét. Mélyítse el a Szűzanya és a szentek iránti tiszteletét.

Nevelési cél: A hit alapigazságaira építve tudatosítjuk a tanulóban, hogy a Jézusba vetett hit nemcsak állásfoglalás, hanem megvalósítandó feladat is. Ezért építse tudatosan hívő világnézetét, alakítsa életét Jézus tanítása szerint, és találja meg helyét és feladatát az Egyházban, saját egyházközösségében is.

ALKALMAZANDÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tankönyvek, taneszközök kiválasztásához minden kollégának joga van, de az egyes tanárok nem függetleníthetik magukat kollégáik döntéseitől. Ezért a szakmai munkaközösségek vagy az azonos szakot tanító tanárok közösen döntenek arról, melyik tankönyvből tanítsanak, milyen taneszközöket használjanak.

A kiválasztás szempontjai:

- Az iskolában az oktatómunka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, melyet a közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.)
- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
- A taneszközök kiválasztásánál a szaktanárok a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
  - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
  - A taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen javító esetben vezetjük be.
- A könyv tartalma igazodjon az adott tantárgy helyi tantervét.
- Tartalmilag kidolgozott legyen (szaktudományos megfelelés, igényesség)
- Illeszkedjen az osztály összetételéhez, a tanár egyéniségéhez.
- Feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak.
- Teremtsen lehetőséget az önálló tanulásra, a differenciálásra.
- A könyv tartalma mennyire motiváló erejű.
- Milyen a nyelvi megformáltsága (igényes, változatos nyelvhasználat, gazdag szókinccs, pontos utasítások).

AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

Felsőbb osztályba léphet az a tanuló, aki

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

- az előírt tanulmányi követelményeknek legalább elégséges eredménnyel eleget tesz,
- a tankötelezettségi korhatárt még nem lépte át és az iskolával tanulói jogviszonyban áll,
- orvosi javaslatra vagy a szülő kérésére a mindennapos iskolába járás alól felmentést kapott az oktatás hivatalától és a tanév végén sikeres osztályozóvizsgát tett.

Az *első évfolyamon* a szöveges értékelést alkalmazzuk, a *2. évfolyam év végétől* pedig osztályozással értékeljük a tanulók munkáját.

Osztályozó vizsga feltételei:

A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, vagy tanulmányait magántanulónként folytatja,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- az iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakaszában 250 tanóránál többet mulasztott, és emiatt a tanuló teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, és a nevelőtestület engedélyezi az osztályozó vizsgát.
- egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott, és emiatt a tanuló teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, és a nevelőtestület engedélyezi az osztályozó vizsgát.
- ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető

Az osztályozóvizsga tantárgyai:

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv		X	
Matematika	X		
Hittan		X	
Környezetismeret	X	X	
Ének-zene		X	
Vizuális kultúra			X
Technika és tervezés			X
Testnevelés			X

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelvek	X	X	
Matematika	X		
Hittan	X	X	
Történelem		X	
Természettudomány		X	
Fizika	X		
Kémia	X		
Biológia	X	X	
Földrajz	X	X	
Ének-zene		X	
Hon- és népismeret		X	
Vizuális kultúra			X
Digitális kultúra			X
Technika és tervezés			X
Testnevelés			X

Osztályismétléssel folytathatja tanulmányait az a tanuló, aki

- három vagy több tárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- 1-2 tárgyból bukott és a javítóvizsgán nem felelt meg,
- az osztályozó vizsgán nem felelt meg,
- a javító – vagy osztályozó vizsgát indokolatlanul abbahagyta,
- a javító – vagy osztályozó vizsgáról igazolatlanul hiányzott,
- évi 250 órát hiányzott és a nevelőtestület az adott évfolyam megismétlésére kötelezi.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. A szülő kérésére az iskola igazgatója dönt az engedély megadásáról.

A vizsgákra vonatkozó szabályokat, a *Tanulmányok alatti vizsgaszabályzat* tartalmazza.

Az iskolában a tanulás a fő tevékenységi forma, de a tanulás önmagában nem képes a tanulóhoz szükséges motívumok elsajátítását biztosítani, ezért más tevékenységek megismerésére és elsajátítására is lehetőséget kell adnunk.

A megvalósítás szinterei:

- a kötelező tanórai foglalkozások
- a nem kötelező tanórai foglalkozások
- a tanórán kívüli foglalkozások

Kötelező tanítási órák: a kerettantervben meghatározott tantárgyak illetve iskolánk helyi tantervében előírt tananyag elsajátítását szolgálják.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Nem kötelező tanórai tanítási órák: az iskola helyi tantervében meghatározott tanítási órák, amelyek közül a tanuló választhat: felzárkóztatást, tehetség gondozást, alprogrami foglalkozásokat.

Tanórán kívüli foglalkozások: napközi otthon, szakkör, énekkar, iskolai sportkör, versenyek, vetélkedők.

AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, gyakorlati tevékenysége mellett az írásbeli munkák révén is ellenőrzik. *Az írásbeli munkák lehetnek:* röpdolgozatok, témazáró dolgozatok, írásbeli mérések. Az írásbeli beszámolások, a gyakorlati tevékenységek és a szóbeli feleletek a tanulók tudásának értékelésében azonos súllyal kerülnek beszámításra.

A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal az 1-4. évfolyamon legfeljebb egy, 5-8. évfolyamon legfeljebb kettő témazáró, illetve írásbeli mérést lehet íratni.

Az írásbeli témazáró dolgozatok és a mérések megírásának időpontját legalább 3 nappal korábban az érintett tanulók tudomására kell hozni. Ilyen kötelezettség a röpdolgozatok esetében nem áll fenn.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési rendszere, módszerei, az értékelés alapelvei:

Az értékelés alapelvei:

Személyre szóló legyen, a gyerekért, elsősorban a gyerekeknek szóljon.

A tanár és a diák közösen végezze, a tanuló legyen aktív részese az értékelési folyamatnak. Fejlesztő, ösztönző jellegű legyen, alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.

Ne legyen fegyelmező, megtorló jellegű.

Legyen rendszeres és folyamatos.

Az iskolai követelményrendszerre épüljön.

Legyen több szempontú: terjedjen ki a szociális fejlődésre és a tárgyi tudásra egyaránt, ezen belül is több szempont érvényesüljön.

A viszonyítás alapja a tanuló saját korábbi szintje legyen, de a tárgyi tudást minden esetben az osztályfokozat követelményeihez viszonyítjuk.

Az értékelés funkciói:

Diagnosztikus: a tanulók előzetes tudását mérjük fel. Fontos információkat ad az osztály és az egyes tanulók tanulási folyamatának megtervezéséhez.

Formatív: célja az eredményes tanulás elősegítése, a tanulási hibák és nehézségek differenciált feltárása, amely lehetővé teszi a javítást, pótlást.

Lezáró – minősítő (szummatív): célja, hogy globális képet kapjunk a tanulóról, arról, hogy egy hosszabb tanulási folyamat végén milyen mértékben tett eleget a tanulási követelményeknek

A helyi tantervben, az évfolyamokra lebontott tantárgyi programokban dolgozzuk ki az adott tantárgy követelményrendszerét.

Az értékelés módszerei:

Szöveges értékelés:

Az első évfolyamon és a 2. osztály első félévében szövegesen értékeljük a tanulókat.

Alapelveink:

Elsősorban a tanulónak szóljon.

Pontos, egyértelmű, érthető, a gyermek életkori sajátosságait figyelembe vevő megfogalmazású legyen.

Ha az adott osztályban többen tanítanak, az értékelés végleges elkészítése előtt a kollégák együtt, közösen alakítják ki álláspontjukat az adott tanuló teljesítményével kapcsolatosan.

Az értékelés személyre szabott, segítő, előre mutató.

Mindig figyelembe vesszük a gyermek önmagához mért fejlődését, képességeit, lehetőségeit.

Az értékelés mindig a diák aktuális teljesítményét, viselkedését tükrözi.

A tantárgyi szöveges értékelésre 4 minősítő kategóriát alkalmazunk.

Kiváló	91 - 100%
Jó	76 - 90%
Megfelelő	51 - 75%
Felzárkóztatásra szorul	0 - 50%

Osztályzattal történő értékelés:

- A 2. évfolyam második félévétől a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.
- A tanuló által szerzett érdemjegyeiről a szülőt a tantárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzetben, illetve az elektronikus naplón keresztül. A bejegyzéseket az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- Az előírt követelmények teljesítését a tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük.
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében gyakrabban kérjük számon a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók témazáró írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok szerint végezzük:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 30 %	Elégtelen (1)
31 - 50 %	Elégséges (2)
51 - 75 %	Közepes (3)

76 - 90 %	Jó (4)
91 - 100 %	Jeles (5)

Az osztályozás szempontjait és gyakoriságát a tanár maga alakítja ki. Arra törekszünk, hogy havonta egy, de félévenként minimum négy érdemjegyet adjunk a szóbeli és írásbeli teljesítményekre.

A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI

A magatartás és szorgalom minősítési rendszere:

Alapelvek:

A magatartás és szorgalom értékelésekor kiemelt fontosságúnak tartjuk:

- Segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését.
- Segítse a tanulók személyiségének, önismeretének fejlődését.
- A tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon.
- Legyen személyre szabott.

Az értékelés módja:

Az osztályfőnök összegzi a kollégák javaslatait. Lényeges véleménykülönbségek esetén, különösen problémás esetekben, a havonta megtartott osztályfőnöki-munkaközösségi megbeszélésen megvitatják azokat. Végleges döntést az osztályfőnök hoz.

A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és év végén osztályzattal minősítjük. Az év végi minősítés egész tanévre szól.

A tanulókkal szemben támasztott követelményeket az SZMSZ és az iskola házirendje részletesen és konkrétan tartalmazza, ezért itt most csak a legfontosabbakat emeljük ki.

A tanulók magatartásával és szorgalmával szemben támasztott követelmények:

Megfelelés az iskolai követelményeknek:

- A házirend ismerete, követelményeinek betartása és betartatása.
- Aktív kiállás a rendbontók, fegyelmezetlenek ellen, az iskolai viselkedés szabályainak megtartásáért.

Megfelelés az általános viselkedési normáknak:

Viselkedéskultúrájukat egymás megbecsülése, a felnőttek iránti tisztelet, az udvariasság, a kulturált, szép magyar beszéd általánossá válása, a durvaságtól mentes társas kapcsolatokra való törekvés, az étkezési és a higiéniai előírások betartása, a környezet rendje, tisztasága, a társadalmi tulajdon védelme jellemezze.

Öltözködésükben legyenek mértéktartóak, tartsák be a házirend ezzel kapcsolatos előírásait (ünnepi öltözködés, testnevelési előírások betartása).

A közösséghez, annak tagjaihoz való viszony:

- Beilleszkedés a közösségbe
- Aktív szerepvállalás a közösségért
- Segítőkézség a problémák feltárásában, megoldásában.

A tanuló magatartásának minősítése:

5 (példás) érdemjegyet kap, aki

- a házirendet betartja,
- kötelezettségeinek példamutatóan eleget tesz
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- tanórákon és a tanórán kívül kulturáltan viselkedik
- tisztelettudó, társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben
- udvariasan, előzékenyen segítőkészen viselkedik,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetét

4 (jó) érdemjegyet kap, aki

- házirendet betartja
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon fegyelmezetten viselkedik
- kevésbé vesz részt a közösség munkájában, feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti

3 (változó) érdemjegyet kap, aki

- az iskolai házirend előírásait nem mindig tartja be,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- közösségi munkája rendszertelen
- fegyelmezetlenségével gyakran zavarja a tanítást,
- előfordul, hogy a felnőttekkel, társaival szemben udvariatlan,
- a tanórákról gyakran késik, két napot igazolatlanul hiányzik,
- van osztályfőnöki figyelmeztetése, intője.

2 (rossz) érdemjegyet kap, aki

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem vagy csak ritkán teljesíti,
- közösségi munkát nem végez,
- társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, kíméletlen, durva,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, az oktatást akadályozza,
- a felszerelési tárgyakat szándékosan rongálja
- két napnál több igazolatlan hiányzása van,
- igazgatói figyelmeztetője, vagy ennél magasabb fokozatú büntetése van.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább **háromnak együttes megléte** (vagy megsértése) szükséges.

A szorgalom értékelésének szempontjai:

A motiváltság:

- a tudás megszerzésének igénye
- az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény

A tanulási folyamat:

- kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés,
- fegyelmezett, aktív tanórai tevékenység

Többlet: tanulmányi versenyek, szakkörök, pályázatok.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

A tanulók szorgalmának minősítése

5 (példás) érdemjegyet kap, aki

- a tanórákon képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi, felszerelése hiánytalan,
- házi feladata mindig kész, minden órára rendszeresen készül,
- önállóan törekszik ismeretszerzésre,
- tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

4 (jó) érdemjegyet kap, aki

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- házi feladatát elkészíti és a napköziben, tanulószobán képességeinek megfelelően dolgozik,
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízatásokat teljesíti.
- taneszközei tiszták, rendezettek.

3 (változó) érdemjegyet kap, aki

- tanulmányi eredménye elmarad a képességeitől,
- rendszertelenül tanul, házi feladata, felszerelése gyakran hiányzik,
- önálló ismeretszerzésre nem törekszik, a tanórán többnyire csak felügyelettel dolgozik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja

2 (hanyag) érdemjegyet kap, aki

- képességeihez képest keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg a tanítási órákra rendszeresen nem tanul, az osztállyal nem akar együtt dolgozni,
- nem vesz részt korrepetáción, a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el
- felszerelése rendetlen, gondozatlan
- valamely tantárgyból bukásra áll.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréshez a felsorolt szempontok közül legalább **háromnak az együttes megléte** (vagy megsértése) szükséges.

Jutalmazások

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mértén kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, az iskola dicséretben részesítheti, jutalmazhatja.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatóak:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

2. Fegyelmező intézkedések

Fegyelmező intézkedést alkalmazunk azzal a tanulóval szemben, aki

- tanítási órán magatartásával zavarja társai munkáját
- megsérti az iskolai Házirend előírásait
- vállalt feladatait nem teljesíti
- iskolán kívül elítélendő magatartást tanúsít.

A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és érvényesíteni kell a fokozatosság elvét, amelytől indokolt esetben -- a vétség súlyára tekintettel - el lehet térni.

AZ OTTHONI (NAPKÖZIS) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és készségfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretlen megszilárdítása
- Az otthoni/napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatokkal az elsődleges cél
  - a tanítási órán feldolgozott művelődési anyag gyakorlása a tantárgyi követelmények teljesítésének biztosítása érdekében
  - motiváció a következő tanóra anyagához
  - az önállóan végzett – gyűjtő-, kutató munkát igénylő – feladatvégzés gyakorlása
  - a gondolkodás, a kreativitás fejlesztése
- a tanuló önmagához viszonyított fejlődését segítő szükség szerint differenciált házi feladatok kijelölése
- a feladat nehézségi fokát a feladat mennyiségének meghatározásakor szem előtt kell tartani
- több napos tanítási szünet esetén is legfeljebb az egyik órától a másikra szokásos mértékű feladatot kapják a tanulók
- a házi feladatok elvégzése egyenletes terhet jelentsen a tanulóknak
- a szóbeli feladatokra vonatkozóan kiemelten figyelmet kell fordítani
  - a több versszakból álló versek megtanulásának ütemezésére, a határidő kijelölésére
  - a felkészülést segítő a lényeg kiemelésére, a kulcsszavak közös megkeresésére
- tartós hiányzás után, amikor a tanuló első alkalommal jön iskolába, sem szóbeli, sem írásbeli feladatot nem kérünk számon.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSULÁSA

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében kiemelt feladatunk a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- Minden tanulóra kiterjesztettük a DIFER mérést, amelynek ismeretében helyben, vagy szakértő bevonásával kezdjük a szükséges fejlesztést. A tanítók módszertani gazdagsága biztosítja a differenciált foglalkozás keretében megvalósuló egyéni bánásmódot.
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával a személyiség sokoldalú fejlesztését kívánjuk megvalósítani.
- A kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük összecseng pedagógiai elveinkkel, amelyek az általános iskolai oktatás minden évfolyamán és területén érvényesülnek.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerülnek a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamatok.

- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával az életen át tartó tanulás képességét alapozzuk meg.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával a személyiség sokoldalú fejlesztését kívánjuk megvalósítani.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat.
- A kreativitás fejlesztésével; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvéssel; a tanulók egészséges terhelésével, érési folyamatuk követésével, személyre szóló, fejlesztő értékelésükkel pedagógiai elveink szerint járunk el, amely az általános iskolai oktatás minden évfolyamán és területén érvényesül.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósulása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban fejleszteni kívánjuk a szociális kompetenciát;

- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával az életen át tartó tanulás képességét fejlesztjük.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan tananyagtartalmak gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával a személyiség sokoldalú fejlesztését kívánjuk megvalósítani.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük összecseng pedagógiai elveinkkel, amelyek az általános iskolai oktatás minden évfolyamán és területén érvényesülnek.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával a személyiség sokoldalú fejlesztését kívánjuk megvalósítani.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan tananyagtartalmak gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- Fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban fejleszteni kívánjuk a szociális kompetenciát;
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük összecseng pedagógiai elveinkkel, amely az általános iskolai oktatás minden évfolyamán és területén érvényesül.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon az óvodások, tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez az iskolában az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak. Iskolánkban a lehetőségekhez mérten csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program számos módon segíti elő az esélyegyenlőséget: tehetséggondozó foglalkozások, verseny előkészítők, szakkörök, kirándulások, kulturális programok (múzeum-, színházlátogatások), erdei iskola. Nagy gondot fordítunk a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra a következő módokon.

A tehetséggondozás:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezése
- egyéni foglalkozások a tehetséges tanulókkal
- versenyeken való részvétel és azokra való felkészülés
- iskolai könyvtár, Internet és más eszközök egyéni vagy csoportos használata
- a továbbtanulás segítése.

A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok:

- csoportbontásokkal egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezése – egyéni foglalkozások
- felzárkóztató órák megszervezése
- osztályfőnöki órák keretében a tanulás módszerének segítése
- előadók, szakemberek meghívása
- a továbbtanulás irányítása, segítése

Az intézmény figyelembe veszi a különböző tanulási képességeket. A diákok csoportbontás keretében tanulnak képességeik alapján. Az intézmény rendszeresen felveszi a kapcsolatot a szakszolgálatokkal és a szülői házzal.

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján

- az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
  - iskolai sportkörben való sportolással,
  - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC, törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi – az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével – a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát továbbra is az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai végzik.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

Az alsó tagozaton a Mini Hungarofit program alapján mérünk.

Mini Hungarofit - (1+4 motorikus próbában elért teljesítmény alapján)

I. Aerob állóképesség mérése

Cooper-teszt, futással/kocogással

II. Általános testi erő, erő-állóképesség mérése

- 1. Helyből távolugrás** (A láb dinamikus erejének mérésére.)
- 2. Hanyattfekvésből felülés** (A hasizmok erő-állóképességének mérésére.)
- 3. Hasonfekvésből törzsemelés** (A hátizmok erő-állóképességének mérésére)
- 4. Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás** (A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérésére.)

Hungarofit - (1+6 motorikus próbában elért teljesítmény alapján)

I. Aerob állóképesség mérése

Cooper-teszt

II. Általános testi erő, erő-állóképesség mérése

- 1. Helyből távolugrás** (A láb dinamikus erejének mérésére.)
- 2. Hanyattfekvésből felülés** (A hasizmok erő-állóképességének mérésére.)
- 3. Hasonfekvésből törzsemelés** (A hátizmok erő-állóképességének mérésére)
- 4. Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás** (A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérésére.)
- 5. Tömött labda dobás (vetés) hátra, két kézzel, a fej fölött** (A váll- és a törzsizmok dinamikus erejének mérésére.)
- 6. Lökés előre, az ügyesebb kézzel, tömött labdával** (A kar-, a törzs-, a lábizmok együttes dinamikus erejének a mérésére.)

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok:

Cooper-teszt, futással/kocogással

Az aerob állóképesség műszerek nélküli mérése

Lényege: 12 percig folyamatos futás/gyaloglás.

Cél: 12 perc alatt a lehető leghosszabb táv megtétele.

Helyből távolugrás (m). (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: a vizsgált személy az elugróvonal (elugródeszka) mögött oldalterpeszbe áll (a lábfejek párhuzamosak és egymástól kb. 20-40 cm távolságra vannak) úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás (és ezzel egyidejű páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartás helyzetéig), – majd (páros karlendítéssel előre) – páros lábú elrugaskodás és elugrás előre. A talajfogás páros lábbal történik.

Értékelés: az ugróvonalra merőlegesen, az utolsó nyom és az elugróvonal közötti legrövidebb távolságot mérjük: 1 cm-es pontossággal.

A bemelegítő ugrásokat követően, a próba során maximum 3 kísérleti lehetőség megadásával, a legnagyobb ugrás eredményét kell figyelembe venni a pontértékre történő átszámításakor.

Hason-fekvésből törzsemelés és -leengedés folyamatosan, kifáradásig (db). (A hátizmok erő-állóképességének mérése.)

Maximális időtartam: 4 perc.

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: a vizsgált személy torna, vagy egyéb nem puha szőnyegen hasán fekszik úgy, hogy a homlokával és behajlított karjaival megérinti a talajt, mindkét tenyere a tarkón van.

A hasizom és a farizom egyidejű megfeszítésével a medencét középhegységben rögzíti, és ezt a gyakorlat során végéig megtartja!

A lábakat nem kell leszorítani!

Feladat:

1. ütem: törzs - és tarkóra tett karemelés (hajlított karral),
2. ütem: karnyújtás és magas tartásban taps a fej fölött,
3. ütem: karhajlítással mindkét tenyerét visszateszi a tarkójára,
4. ütem: törzs- és karok leengedésével kiinduló helyzet.

Hasonfekvés után újabb törzsemelés következik.

A gyakorlat végrehajtása egyenletes, nem gyors tempóban történik.

Értékelés: a megadott időhatáron belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés folyamatosan, kifáradásig (db). (A hasizmok erő-állóképességének mérése)

(Maximális időtartam: 4 perc.)

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: a vizsgált személy torna, vagy egyéb nem puha szőnyegen a hátán fekszik és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja, a lábfejeket felteszi a bordásfalra, vagy a tornazsámolyra, vagy a talajra.

A vizsgált személy mindkét könyöke előre néz, kezeinek ujjai a fülkagyló mögött támaszkodnak.

(A próbázó lábát külső erővel nem kell leszorítani.)

Feladat: a vizsgált személy a nyaki gerinc indításával, a gerincszakaszokat fokozatosan felemelve üljön fel úgy, hogy a combokat azonos oldali (előrenéző) könyökeivel érintse meg. Ezután a derék indításával a gerincszakaszokat fokozatosan leengedve feküdjön vissza. A fentiek szerint végrehajtott módon újabb felülés és hanyattfekvés következik folyamatosan.

Értékelés: a megadott időhatáron belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

A gyakorlat végrehajtása egyenletes, nem gyors tempóban történik.

Fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan, kifáradásig (db). (A vállövi és a karizmok erő-állóképességének mérése)

(Maximális időtartam: nők 1.5 perc, férfiak 3 perc.)

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: mellsőfekvőtámaszban a tenyerek vállszélességben vannak egymástól, – a kéztámasz előrenéző ujjakkal történik – a törzs egyenes, – a fej a törzs meghosszabbításában van – a térd nyújtott, a láb zárt, a kar az alátámasztási felületre merőleges.

Feladat: A vizsgált személy mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs (és a fej) feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell követelni.

A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a megadott időhatáron belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

A gyakorlat egyenletes, nem gyors tempóban végzendő.

Tömött labda dobás (vetés) két kézzel, a fej fölött hátra (m). (A váll- és a törzsizmok dinamikus erejének mérése)

(12 éves korig 2, afelett 3 kg-os tömött labdával.)

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: a vizsgált személy a dobás irányához képest háttal oldalterpeszben áll fel a dobóvonal mögé úgy, hogy a lábával nem érinti a vonalat, a tömött labdát (két kézzel alulról fogva) a melle előtt könyökben hajlított karral tartja.

Feladat: a dobó előrehajlítás – boka-térd- és csípő hajlítás – közben, karnyújtással a labdát a két térde közé lendíti, majd a lábak nyújtásával és a törzs felemelésével lendületet szerez, néhány ismétlés után, (a térdhajlítás és a csípőhajlítás megállításával, a nagy farizom egyidejű megfeszítésével) a lábak nyújtásával felemeli a törzsét, majd vető mozgással eldobja a labdát a feje fölött hátra felé.

Kilökés alatt (amíg a dobószert érinti a dobó kezét) a dobónak a dobóvonal mögött kell maradni.

Kilökés előtt és közben a dobóvonalat nem szabad megérinteni.

Értékelés: a dobóvonal közepe és a tömött labda becsapódása – dobóhelyhez legközelebbi része – közötti távolságot mérjük 5 cm-es pontossággal. A bemelegítő dobásokat követően, a próba során maximum 3 kísérleti lehetőség megadásával.

A pontérték átszámításakor a legnagyobb dobás eredményét kell figyelembe venni.

Lökés egy kézzel dobóterpeszből az ügyesebb kézzel, tömött labdával (m). (A kar-, a törzs-, a lábizmok együttes dinamikus erejének mérése)

(12 éves korig 2, afelett 3 kg-os tömött-labdával.)

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: a vizsgált személy a dobóvonal mögött kényelmes (kb. 20-40 cm) harántterpeszbe (a dobókarjával ellentétes oldalú harántterpeszbe) áll úgy, hogy a lábával

nem érinti a vonalat, a testsúlya főleg a (térdben hajlított) hátul lévő lábán van, a tekintete a dobásirány felé néz, a tömött labdát (csuklóban hátra hajlított dobókezében) a dobókar oldali válla előtt tartja.

Feladat: A hátul lévő láb nyújtásával (dobásirányba fordításával, forgató-toló munkával), a törzs (a medence, majd a mellkas) dobásirányba fordításával, (ebbe kapcsolódóan) a dobókar kinyújtásával, labda kilökés előre, a lehető legnagyobb távolságra. Kilökés alatt (amíg a dobókar érinti a dobó kezét) a dobónak a dobóvonal mögött kell maradni, a kilökés előtt a dobó az elől lévő lábát nem emelheti el a talajtól.

Értékelés: a dobóvonal közepe és a tömött labda becsapódása – dobóhelyhez legközelebbi része – közötti távolságot mérjük 5 cm-es pontossággal. A bemelegítő dobásokat követően, a próba során maximum 3 kísérleti lehetőség megadásával.

A pontérték átszámításakor a legnagyobb dobás eredményét kell figyelembe venni.

KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–4. és 5-8. évfolyamon kerül bevezetésre a 2018/2019-es tanévben.

CÉLOK, ALAPELVEK

1.Célok:

A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása;

A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.

Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.

Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményező-készség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).

Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

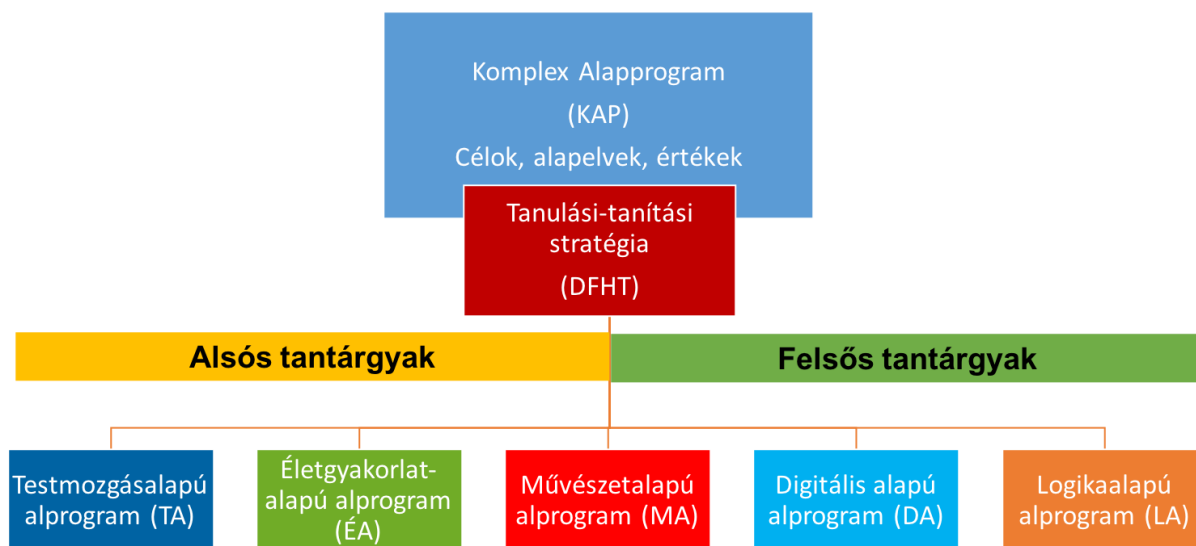
1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, **státuszát** megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak

A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják

Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.

A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában

Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.

Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollal beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!

Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.

A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.

Az egyéni munkakultúra kialakítása, a köteleességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

Nevelési- oktatási program - KAK

Tanítási stratégia - DFHT

Alprogrami koncepciók

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Alprogrami eszköztár és feladatbank
Tanítói- tanári kézikönyvek
Óraillusztrációk, példák
Foglalkozástervek
Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszköztársa.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

a rend és fegyelem fenntartása
tanuló szabadságának biztosítása
tanulói viselkedés szabályozása
pozitív tanulási légkör biztosítása
csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoporthoz) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A Komplex Alapprogram sajátosságai:

A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában.

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- **testnevelés óra**
- **mozgásos tanulás osztálytermi környezetben**
- **szabadidős mozgástevékenységek**

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kerettantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértelje fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák sokszínűségének** tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészet-alapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó **osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek** terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- **A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.**

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló **egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térsejtelmet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntanternvi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játék alapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kerettanternvi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntanternvi kapcsolatai mellett a DFHT

tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítása a nap elején történik, az időtartama 25-45 perc.. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

EGYÉB SAJÁTOSSÁGOK

1. „Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható (tehetséggondozás, felzárkóztatás), amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

2. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

3. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)

3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a **tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

I. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

II. A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

III. Az iskolában folyó munka időkerete

1. A Komplex Alaprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

- kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alaprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában ellenben kívánatos a Komplex Alaprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a kerettantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.

b. a délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során

- a Komplex Alaprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak;
- zajlik a „Te órád”.

2. Időkeretek:

Heti két alkalommal első órában Ráhangolódás. Az egyik órát az osztályfőnök tartja, ennek keretében ráhangolódnak az adott tanítási hétre, átbeszéljük a hétvégi élményeket, megosztják egymással a jót és a rosszat egyaránt. Ezek a beszélgetések alakítják a gyermek személyiségét, formálják a közösséget, segítik a pedagógust a gyermekek jobb megismerésében.

A másik Ráhangolódás óra az ún. Áhitat, melyet az atya, illetve a hitoktatók tartanak az imateremben. Ezek az alkalmak a vasárnapi evangéliumról elmélkedünk, átbeszéljük az adott liturgikus időszak eseményeit, közösen imádkozunk, énekelünk. A gyermekek lelki fejlődésének szempontjából fontosak ezek az alkalmak, segítik őket hitük elmélyülésében, az Istennel való kapcsolatuk alakulásában.

Minden osztályban két alprogrami óra került bevezetésre délutáni időkeretben, az osztály érdeklődésének megfelelően. Így mind alsó, mind felső tagozaton valamilyen formában megjelenik mind az öt alprogrami óra.

Alsó tagozaton a „Te órád” tehetséggondozó óra, illetve felzárkóztatás keretében van jelen az órarendben.

A pedagógusok a tanmeneteiket úgy készítették el, hogy ott jelölésre kerültek a komplex órák, illetve a DFHT-s órák.

IV. Jelölések az e-naplóban

A digitális naplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

- TA – testnevelés alapú alprogram
- ÉA – életgyakorlatalapú alprogram
- DA – digitális alapú alprogram
- MA – művészetalapú alprogram
- TÓ – „Te órád”
- RÁ – ráhangolódás

PEDAGÓGIAI PROGRAM

JÁSZAPÁTI SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

